

XXIII. SZOKOE Nemzetközi Szaknyelvi Konferencia

2023. december 1–2.

PÉCSI TUDOMÁNYEGYETEM
ÁLTALÁNOS ORVOSTUDOMÁNYI KAR

SZOKOE

XXIII. SZOKOE Nemzetközi Szaknyelvi Konferencia
Szinergia és innováció a szaknyelvoktatásban és -kutatásban

2023. december 1–2.

Szaknyelvoktatók és -Kutatók Országos Egyesülete

Pécsi Tudományegyetem
Általános Orvostudományi Kar
Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézet

7624 Pécs, Szigeti út 12.

Az előadások és poszterprezentációk absztraktjai
magyar és angol nyelven

UNIVERSITY OF PÉCS
MEDICAL SCHOOL

SZOKOE

SZOKOE 23rd Annual International Conference

*Sinergy and Innovation in
LSP (Languages for Specific Purposes) Instruction and Research*

1–2 December 2023

**The Hungarian Association of Teachers and Researchers of
Languages for Specific Purposes**

**University of Pécs
Medical School
Department of Languages for Biomedical Purposes and Communication**

12 Szigeti Street
7624 Pécs, Hungary

**Abstracts of talks and poster presentations
in Hungarian and English**

XXIII. SZOKOE Nemzetközi Szaknyelvi Konferencia

2023. december 1–2.

PROGRAM

2023. december 1. péntek

- 11.30 – 12.30 Regisztráció
- 12.30 – 12.45 Megnyitó: Prof. Dr. Reglódi Dóra (PTE ÁOK tudományos dékánhelyettes)
- 12.45 – 14.15 Plenáris előadások
- 12.45 – 13.15 Plenáris 1: Prof. dr. Füzesi Zsuzsanna – Szinergia – lehet-e addiktív?
- 13.15 – 13.45 Plenáris 2: dr. Rébék-Nagy Gábor – Pillanatképek a PTE ÁOK Nyelvi Intézetének történetéből (1983-2023)
- 13.45 – 14.15 Plenáris 3: dr. Sturcz Zoltán – Műnyelv: szaknyelvfogalmunk történeti előzménye – Sárvári Judit emlékére
- 14.15 – 14.30 Szünet (15 perc)
- 14.30 – 16.00 Szekciók 1. blokk (1,5 óra)
- 16.00 – 16.20 Poszter szekció és kávészünet (20 perc)
- 16.20 – 17.50 Szekciók 2. blokk (1,5 óra)
- 17.50 – 18.00 Szünet (10 perc)
- 18.00 – 19.00 SZOKOE közgyűlés
- 19.00 – Fogadás

2023. december 2. szombat

- 08.30 – 09.00 Regisztráció
- 09.00 – 10.00 Medi Skills Lab látogatása (fakultatív program)
- 10.00 – 10.20 Kávészünet (20 perc)
- 10.20 – 11.50 Szekciók 3. blokk (1,5 óra)
- 12.00 Zárszó

XXIII. SZOKOE Annual International Conference

1–2 December 2023

PROGRAMME

Friday, 1st December 2023

- 11.30 – 12.30 Registration
- 12.30 – 12.45 Opening Speech
- 12.45 – 14.15 Keynote Speeches
- 12.45 – 13.15 Keynote Speech 1: Prof. dr. Füzesi Zsuzsanna (in Hungarian)
- 13.15 – 13.45 Keynote Speech 2: dr. Rébék-Nagy Gábor (in Hungarian)
- 13.45 – 14.15 Keynote Speech 3: dr. Sturcz Zoltán (in Hungarian)
- 14.15 – 14.30 Break
- 14.30 – 16.00 1st Block of Panels
- 16.00 – 16.20 Poster Presentation and Coffee Break
- 16.20 – 17.50 2nd Block of Panels
- 17.50 – 18.00 Break
- 18.00 – 19.00 Annual General Meeting of SZOKOE Members
- 19.00 – Reception

Saturday, 2nd December 2023

- 08.30 – 09.00 Registration
- 09.00 – 10.00 Medi Skills Lab
- 10.00 – 10.20 Coffee Break
- 10.20 – 11.50 3rd Block of Panels
- 12.00 Closing Speech

2023. december 1. péntek

11.30 – 12.30						Regisztráció (PTE ÁOK új épület - aula)					
12.30 – 12.45						Megnyitó – Prof. Dr. Reglődi Dóra (PTE ÁOK tudományos dékánhelyettes)					
12.45 – 13.15						Plenáris előadás 1. prof. dr. Füzesi Zsuzsanna – Szinergia – lehet-e additív? (SIOT0032)					
13.15 – 13.45						Plenáris előadás 2. dr. Rébék-Nagy Gábor – Pillanatképek a PTE ÁOK Nyelvi Intézetének történetéből (1983-2023) (SIOT0032)					
13.45 – 14.15						Plenáris előadás 3. dr. Sturcz Zoltán – Műnyelv: szaknyelvfogalmunk történeti előzménye – Sárvári Judit emlékére (SIOT0032)					
I. BLOKK:	1. szekció		2. szekció		3. szekció		4. szekció		5. szekció		
A SZEKCIÓ TÉMÁJA	<i>nyelvtechnológia, digitalizáció, tanterv, tananyag, módszertan</i>		<i>szaknyelvoktatás, tanterv, tananyag, módszertan</i>		<i>kultúraközvetítés, fordítás, tolmácsolás</i>		<i>terminológia, lexikológia</i>		<i>szaknyelvi műfaj, diskurzus, mérés, értékelés, vizsgáztatás</i>		
Helyszín:	Terem: SIOT0032		Terem: SIOT0037		Terem: SIOT0038		Terem: SIOT0039		Terem: SIOT0040		
Szekcióelnök:	Csongor Alexandra		Hambuchné Kóhalmi Anikó		Mány Dániel		Patonai Zoltán		Eklics Kata		
14.30 – 14.50	Csongor Alexandra - Egyed Csilla - Fekete Judit - Nagy Renáta: Teaching Teledentistry with the Aid of Simulated Patients		Hambuch Anikó-Halász Renáta-Fekete Judit-Kránicz Rita-Lőrinc Anita: Szaknyelvi-kommunikatív kompetenciák fejlesztésének lehetőségei szimulációs betegek alkalmazásával		Mány Dániel: Az orvosi tolmács készségei a betegelégedettség szempontjából: három magyar-francia tolmácsolási esettanulmány eredményei		Viktória Sirokmány - Katalin Fogarasi - Tamás Kassai - Gábor Gyenes - Zoltán Patonai: "If you want something done right, do it yourself" Correspondence of Latin and Hungarian diagnoses in medical diagnostic reports of child injuries		Kata Eklics – Anita Hegedűs – Judit Szalai-Szolcsányi: Markers of critical thinking and assertive communication in oral case presentations		
14.50 – 15.10	Kiss Katalin: WhatsApp Me or the Role of Word Conversion in the Social Media Language		Sándor Eszter: A gazdasági felsőoktatásban tanuló hallgatók szaknyelvtanulási motivációja és az angol közvetítőnyelvi használatával kapcsolatos attitűdje - egy próbakutatás eredményei		Kovács Tímea: The human-made vs. neural machine translation: A comparative analysis of human-made and machine translated literary texts		Gábor Gyenes - Gábor Simon - Zoltán Patonai - Katalin Fogarasi: Comparative analysis of soft tissue injury descriptions in Hungarian clinical records and forensic medical autopsy reports		Kurdiné Molnár Eszter Noémi: An Analysis of Triadic Conversations recorded during obesity care at the Department of Pediatrics, Medical School of the University of Pécs, based on 10 sessions, using Sketch Engine		
15.10 – 15.30	Takács Tímea – Gyenes Gábor: A telehealth egészségtudományi alkalmazása és bevonásának lehetőségei a szaknyelvi kurzuson		Szalai-Szolcsányi Judit - Hegedűs Anita - Eklics Kata: A klinikai kommunikáció fejlesztésének eszközei: empátia térkép és empátia skála		Balogh Dorka: Jogi szakfordítók gépi fordítással kapcsolatos tapasztalatai (Egy jogi szakfordítóképzés margójára)		Judit Császár – Katalin Fogarasi – Zoltán Patonai: Unspecified open wound of unspecified ear? Vague expressions in American and Hungarian diagnosis classification systems		Kránicz Rita - Lőrinc Anita - Halász Renáta - Hambuch Anikó: Háziorvosi távkonzultációk kutatási eredményeinek tanulságai		
15.30 – 15.50	Angelika Szuba-Zienko: Promoting Learner Autonomy and Collaborative Learning in a LSP class and beyond		Huszár Erika - Polcz Károly - Válóczy Marianna: C1 nyelvvizsgálóval rendelkező üzleti szaknyelvet tanuló hallgatók grammatikai kompetenciája		Lakatos-Báldy Zsuzsanna: És most már tud a gép filmet fordítani?		Pálkás Magdolna –Patonai Zoltán – Fogarasi Katalin: Terminology of dental injuries in English-Hungarian comparison		Marthy Annamária: Terhesambulancián rögzített szakember-páciens konzultációk vizsgálata a dominancia szempontjából		
15.50 – 16.00	Diskusszió		Diskusszió		Diskusszió		Diskusszió		Diskusszió		
16.00 – 16.20	Poszterszekció (3 db) és kávészünet (új épület aulájában)										

II. BLOKK:	1. szekció	2. szekció	3. szekció	4. szekció	5. szekció
A SZEKCIÓ TÉMAJA	<i>nyelvtechnológia, digitalizáció, tanterv, tananyag, módszertan</i>	<i>szaknyelvoktatás, tanterv, tananyag, módszertan</i>	<i>kultúraközvetítés, fordítás, tolmácsolás</i>	<i>terminológia, lexikológia</i>	<i>szaknyelvi műfaj, diskurzus, mérés, értékelés, vizsgáztatás</i>
Helyszín:	Terem: SIOT032	Terem: SIOT037	Terem: SIOT038	Terem: SIOT039	Terem: SIOT040
Szekcióelnök:	Horváth Ágnes	Bódi Zoltán	Keresztes Csilla	Fogarasi Katalin	Hegedűs Anita
16.30 – 16.50	Horváth Ágnes: Műfajtudatosság fejlesztése a Semmelweis Egyetem egészségtudományi szakfordítóképzésében	Bódi Zoltán: A közérthetőséget akadályozó és azokat segítő jelenségek a közigazgatási szaknyelvben	Skadra Margit – Kiss Marietta – Keresztes Csilla: Az orvostanhallgatók nemzetiségi összetételének szerepe a magyar, mint idegen nyelv órákon	Ittész Dániel – Szabó Mária – Fogarasi Katalin – Zalatnai Attila: Szinkrón és diakrón terminológiai kérdések kórbonctani jegyzőkönyvekben. Az agy leírása XIX. és XXI. századi orvosi dokumentumokban	Hegedűs Anita - Szalai- Szolcsányi Judit - Eklics Kata: Modalitás megjelenése hivatalos levelekben orvosi angol tanulói korpusz alapján
16.50 – 17.10	Lukács András: A vendéglátás (szak)szókincse az SH-s hallgatóknak ajánlott magyar nyelvkönyvekben	Nagyné Bodnár Klára – Czeller Mária – Domonyi Renáta: Módszertani újratervezés: innovatív törekvések a felnőttek nyelvoktatásában a post-covid időszakban	Krommer Zoltán: Az identitás, investáltság és tanulói ágencia szerepének kvalitatív vizsgálata a Magyarországon tanuló külföldi orvostanhallgatók második nyelvi szocializációjában	Kruták Anita: Egy új, anatómia alapú latin terminológia tankönyv bemutatása	Krisár Csilla Mária: A beszédkészség tanításának dilemmái Osloban
17.10 – 17.30	Zimonyi-Bakó Alexandra - Marshall Barbara: Patient- centeredness and inclusive language use in health care – pedagogical considerations	Bereczky Klára: Motivation and prior knowledge in the Complex Problem Solving optional course	Furka Ildikó Zsuzsanna: Exploring the cultural value orientation of a higher education institution – a case study	Biró Alexa - Varga Éva Katalin - Barta Andrea: A demonstrátori munka szerepe a terminológiai tananyagfejlesztésben	Bellók Bernadett: „ich bin ein kleiner Friesenjung” – avagy a Jugendsprache megjelenése a német (pop)zenék dalszövegében
17.30 – 17.50	Bánhegyi Mátyás-Nagy Judit-Fajt Balázs: EFL learning motivation of mixed groups of Korean and Hungarian university students in Hungary	Adorján Mária: Applying Bloom’s taxonomy to written exam questions in Business Studies	Gyórfi Annamária - Clinical linguistics - Research opportunities and possibilities	Vértés Judit - Simon Gábor - Patonai Zoltán - Fogarasi Katalin: Hallgatók által készített sérülésleírások és gyakorló orvosok által írt látéletek multidiszciplináris összehasonlító vizsgálatának eredményei	
17.50 – 18.00	Diszkusszió	Diszkusszió	Diszkusszió	Diszkusszió	Diszkusszió
18.00 – 19.00	SZOKOE közgyűlés (SIOT0032)				
19.00 –	Fogadás (Umami Étterem)				

2023. december 2. szombat

08.30 – 09.00						Regisztráció					
09.00 – 10.00						Medi Skills Lab látogatása					
3. Blokk:	1. szekció	2. szekció	3. szekció	4. szekció	5. szekció						
A SZEKCIÓ TÉMAJA	<i>nyelvtechnológia, digitalizáció, tanterv, tananyag, módszertan</i>	<i>szaknyelvoktatás, tanterv, tananyag, módszertan</i>	<i>kultúraközvetítés, fordítás, tolmácsolás</i>	<i>terminológia, lexikológia</i>	<i>szaknyelvi műfaj, diskurzus, mérés, értékelés, vizsgáztatás</i>						
Helyszín:	Terem: SIOT032	Terem: SIOT037	Terem: SIOT038	Terem: SIOT039	Terem: SIOT040						
Szekcióelnök:	Asztalos Réka	Putz Mónika	Mátyás Judit	Varga Éva Katalin	Fischer Márta						
10.20 – 10.40	Asztalos Réka - Szénich Alexandra: Csapatmunka szaknyelvi kurzusokon – hallgatói vélemények	Putz Mónika: Interprofesszionális együttműködés: a Semmelweis Egyetem Szaknyelvi Intézetében folyó magyar fogorvosi szaknyelv oktatásának megújítása	Mátyás Judit - Zrínyi Andrea-Bédi Áron: A nyelvtanulás sikerességének vizsgálata a Big Five modell tükrében a PTE Közgazdaságtudományi és Orvostudományi Karának hallgatóinak körében	Varga Éva Katalin - Végh András - Fogarasi Katalin - Takács Péter István - Barta Andrea: Mi a szembeötlő egy személyzeti leleten?	Fajt Balázs - Kövér Péter: Német gazdasági szaknyelvet tanuló egyetemisták szótárhasználati szokásai						
10.40 – 11.00	Ürmösné Simon Gabriella-Barnucz Nóra - Dominek Dalma Lilla: How the flow is reflected on the seminars of law enforcement students, with the application of the AR and the ICT devices?	Cseppentő Krisztina: A speciális célú holland nyelvtanítás nehézségei az alacsony nyelvi szintű tanulók számára	Szekerényesné Rádi Éva Ágota: A kulturális identitás percepcióval és kognícióval kapcsolatos háttere és nyelvi vonatkozásai	Rodek Begella Annamária: Műszaki rajzok terminuskészletének diverzitása	Dobos Csilla: A szakszövegek érthető érthetlenségének fokozatai a laikusok szemszögéből						
11.00 – 11.20	Baditzné Pálvölgyi Kata: Tananyagfejlesztés kezdő spanyol orvosi szaknyelv órákon a mesterséges intelligencia segítségével	Fajt Balázs: Egyetemi hallgatók anyanyelvi és idegen nyelvi olvasási stratégiái: Egy kérdőíves felmérés eredményei	Kövér Péter: Gazdasági szaknyelvet tanuló egyetemisták némettanulási motivációja	Varga Éva Katalin - Mágocsi Nyina: Betűszavak a mai orosz banki és orvosi szaknyelvben	Fischer Márta: English Eurolect: the supranational variety of English						
11.20 – 11.40	Hamsovszki Szvetlana: Üzleti idegen nyelv elsajátítását segítő nyelvi környezet kialakítása		Szabó Csilla: Szakfordítói és tolmáskompetenciák a digitális korban: tech-guruk előnyben?	Szigetváry Nóra: Egy kutatás margójára: A startup vállalkozások terminológiája francia nyelvű internetes glosszáriumokban							
11.40 – 11.50	Diszkusszió	Diszkusszió	Diszkusszió	Diszkusszió	Diszkusszió						
12.00	Zárszó (SIOT0032)										

ABSZTRAKTOK

Maria Adorjan

Applying Bloom's taxonomy to written exam questions in Business Studies

Bloom's taxonomy devised for the cognitive domain is a tool that has been used in pedagogy for decades. It enables the classification of educational learning objectives into levels of complexity and specificity. Research reveals that most tests, even at university level, ask questions using lower order thinking skills: about remembering and comprehending, using verbs, such as select, define, explain, match, etc. However, more cognitively demanding questions should also be present, which test students' abilities in application, analysis, synthesis or evaluation. My presentation describes how the taxonomy was applied to an end-of-term test in the Business Specialisation module so as to differentiate between higher and lower order thinking skills. By using the verbs provided by the taxonomy (plan, compare, prioritize, subdivide, evaluate, etc.), and set them into the business context, it was possible to create more meaningful and varied test questions that, on the one hand, objectively indicated what students had acquired during the course, as well as measured the competencies necessary in order to function effectively in business-related positions.

Angelika Szuba-Zieńko

Promoting Learner Autonomy and Collaborative Learning in the LSP class and beyond

The presentation focuses on the changing role of teachers and the challenges they face in fostering learner autonomy on the example of projects conducted with B2/C1 English students in a blended learning, learner-centred environment. It discusses the potential of digital technology to provide quality education in the ever-changing landscape of the LSP class and describes activities that can be used not only in face-to-face contacts, but also in extended learning outside the classroom. Particular attention is given to e-learning tools and student-generated materials in addition to their usefulness in enhancing personal authenticity and thus encouraging autonomous behaviour. The projects that will be outlined aimed at creating a more authentic context for writing tasks, facilitating learner autonomy and collaborative learning.

Key words: learner autonomy, blended learning, learner-generated materials, e-learning tools

Asztalos Réka – Szénich Alexandra

Csapatmunka szaknyelvi kurzusokon – hallgatói vélemények

Az elmúlt évtizedek változásai, a globalizáció és a negyedik ipari forradalom megváltoztatták a munkaadók munkavállalókkal szembeni elvárásait és egyre inkább felértékelték az úgynevezett soft skillek, puha készségek szerepét. A különböző soft skillekkel kapcsolatos munkerőpiaci elvárások változnak ugyan, de a csoportmunkában való részvétel tartósan jelen van az elvárt készségek között. A felsőoktatási intézmények körében megjelenik a törekvés, hogy támogassák a hallgatókat ezen készségek fejlesztésében. A magyar felsőoktatásban a szaknyelvoktatás helyzete és szerepe is átalakulóban van. A felsőoktatásban folyó nyelvoktatásban a fejlődés egyik iránya lehet a soft skillek tudatos fejlesztésének ötvözése a szaknyelvoktatással. Kvalitatív kutatásunk során azt vizsgáljuk, hogy a BGE KVIK Gazdasági Szaknyelvi Intézetének kurzusain résztvevő hallgatók milyen tapasztalatokkal rendelkeznek a csapatmunka területén az oktatás és a munka világában, mennyire tartják fontosnak azt és milyen akadályozó tényezőkkel szembesülnek. Kutatásunk során arra is keressük a választ, hogy milyen fejlesztési igényeket azonosítanak ezen a területen. Ez a kutatás hozzájárulhat a szaknyelvi órákon folyó puha készségek fejlesztéséhez, beleértve a csapatmunkát.

Kulcsszavak: módszertan, készségfejlesztés, csapatmunka, szaknyelv, kvalitatív kutatás

Baditzné Pálvölgyi Kata

Tananyagfejlesztés kezdő spanyol orvosi szaknyelv órákon a mesterséges intelligencia segítségével

A szaknyelvek oktatásában – különösen a teljesen kezdők esetében – külön kihívást jelent az, hogy lényegében nyelvismeret nélkül is már a kezdetektől szakmailag releváns, esetünkben orvosi kontextusban jelenjen meg lehetőleg minden példa – akkor is, ha például egy nyelvtani jelenséget szeretnénk épp megvilágítani. Mindemellett a vegyes anyanyelvű hallgatói csoportokban gyakran előforduló probléma, hogy még a tankönyvek hivatalos hanganyaga is túl gyors, nehezen követhető azok számára, akiknél az anyanyelv és a célnyelv elsősorban fonetikai szempontból távolabb esik egymástól. A ChatGPT és más mesterséges intelligencia (MI) által működtetett rendszerek publikus megjelenésével szinte egyidőben berobbantak a köztudatba az oktatási célokra is felhasználható MI-alapú alkalmazások (Baditzné – Jakab 2023), melyek jó része már most sikeresen használható a szaknyelv-oktatásban is, és megoldást jelenthet a két felvetett problémára is. Segítségükkel bármely nyelven elérhető szakmai anyagok azonnali és hatékony fordításával, átdolgozásával, adaptálásával egyedi, igényeink szerint kontextualizált, egyszerűsített, háttérzajoktól és megakadás-jelenségektől mentes hangmintákat generálhatunk. Előadásunkban megvizsgáljuk, hogy az MI által generált célnyelvi audio anyagok milyen mértékben különböznek például szegmentális és prozodikus szempontból a humán mintáktól, ezáltal milyen mértékben alkalmasak kezdő szaknyelvi kurzusok támogatására. Eredményeink alapján a Word, a Speechify és a Natural Reader alkalmazások közül a Word beépített beszédszintetizáló funkciója teljesített a legjobban, a természetes beszédhez a legtöbb szempontból hasonló mintákat létrehozva.

Kulcsszavak: spanyol, orvosi szaknyelv, mesterséges intelligencia, tananyagfejlesztés, beszédszintézis

Balogh Dorka

Jogi szakfordítók gépi fordítással kapcsolatos tapasztalatai (Egy jogi szakfordítóképzés margójára)

Az előadás egy kérdőíves kutatás eredményeiről számol be, amelyben jogász végzettségű, jogi szakfordítói képesítéssel rendelkező szakfordítók vallanak a gépi fordítással kapcsolatos gyakorlati tapasztalataikról és benyomásaikról. A PPKE JÁK-on 2004 óta szakirányú továbbképzés keretei között zajló jogi szakfordítóképzésen szakfordítói képesítést szerző 100 hallgatóból 37-en küldték vissza a kérdőívet, amely módszertani céllal készült: arra kerestem a választ, hogy a gépi fordítás minőségének rohamos fejlődése miatt megváltozott fordítói környezetben van-e egyáltalán létjogosultsága a képzésnek a jövőre nézve, és amennyiben igen, milyen változtatásokat tartanak szükségesnek a gyakorló jogi szakfordítók. A beérkezett adatok részben igazolták azt az előzetes feltevést, hogy a képzés szerkezetében és tanmenetében jelentős változásokra volna szükség, például amiatt, hogy a CAT eszközök és a fordítómotorok használatának aránya jelentősen eltolódott a fordítómotorok javára. A kérdésekre beküldött válaszok érintik továbbá – többek között – az egyes fordítómotorok által készített fordítások közötti minőségi különbségeket a fordítás nyelvi iránya és a fordított műfajok vonatkozásában, de betekintést adnak a jogi fordítói munka jellegében, a munkavállalási lehetőségekben és a válaszadók fordítói munkához való hozzáállásában bekövetkezett változásokba is. A válaszokból olyan következtetések vonhatók le, amelyek nem csak a jogi, de más szakterületek fordítóképzései számára is szolgálhatnak módszertani támpontokkal.

Kulcsszavak: gépi fordítás, fordítómotorok, CAT eszközök, jogi szakfordítás, szakfordítóképzés

Mátyás Bánhegyi – Judit Nagy – Balázs Fajt

EFL learning motivation of mixed groups of Korean and Hungarian university students in Hungary

Motivating mixed nationality student groups when teaching them EFL can present a challenge. Our paper seeks to identify EFL learning motivation of mixed student groups composed of Korean and Hungarian EFL majors studying at Károli Gáspár University in the 2022/2023 academic year.

Using a self-constructed questionnaire based on Csizér and Dörnyei (2005), Dörnyei and Taguchi (2010), Dringó-Horváth et al. (2020), Fajt (2021), Lajtai (2020) and P. Márkus et al. (2021) and theories including Dörnyei's (2005) L2 Motivational Self System, in the scope of a quantitative research project, we collected data concerning Korean and Hungarian students' sources of EFL motivation. Based on the collected data, we identified predictors of EFL learning motivation of the two student groups.

Our results show varying degrees of similarities and differences between Korean and Hungarian students' L2 learning motivation. We found that the ideal L2 self, the perceived importance of the English language, and attitudes towards native speakers are shared sources of motivation by both groups.

However, Koreans rank higher in attitudes towards non-native speakers of English, extramural learning beliefs, and EFL learning experience as EFL learning motivation, whereas Hungarians rank higher in intercultural orientation. Using the motivational strength of one group can foster the development of learning motivation for the other and vice versa. Accordingly, the presenters will share suggested methods through which EFL learning motivation in such groups can be boosted.

Kulcsszavak: EFL learning motivation, L2 Motivational Self System, Korean learners, Hungarian learners, mixed nationality student groups

Bellók Bernadett

„ich bin ein kleiner Friesenjung” – avagy a Jugendsprache megjelenése a német (pop)zenék dalszövegében

A Jugendsprache, azaz az ifjúsági nyelv módfelett elterjedt a fiatalok körében mind az online, mind a közösségi térben is. Az ifjúsági nyelv jellegzetes funkciója az önkifejezés és a felnőttektől való elhatárolódás. Az idegennyelv-tanulás közben fontos ezt a nyelvváltozatot is figyelembe venni, mivel az ifjúsági nyelvben sok szleng, rövidítés és divatos kifejezés található. Ahhoz, hogy egy tanuló jól beszélje a célnyelvet, nem csak a köznyelvet, de a nyelvet színesebbé tevő nüanszokat is szükséges megtanulnia. Éppen ezért fontos, hogy az iskolai tananyagon kívül autentikus nyelvi elemekkel is találkozzanak a tanulók. A tanulók viszont a német tankönyvekben kevés csak fiatalok által használt szóval, kifejezéssel találkozhatnak, ám a szabadidős tevékenységek, mint például a popzenék remek kiegészítésként szolgálhatnak a tanulásra. Jelen előadás célja, hogy bemutassa a német popzene és ezen belül is az ifjúsági nyelv nyelvtanulásban betöltött potenciális szerepét három popzenei albumon keresztül. Az előadás rávilágít, hogy az albumok milyen nyelvi szinteken lehetnek alkalmasak a német, mint idegen nyelv tanulására, illetve, hogy az ifjúsági nyelv milyen fokú jelentőséggel bír a nyelvtanulásban. Az eredmények rávilágítanak az ifjúsági nyelv és a nyelvtanulás közötti kapcsolat fontosságára.

Kulcsszavak: ifjúsági nyelv, popkultúra, idegennyelv-tanulás, motiváció, popzene, német nyelvtanulás

Klára Bereczky

Motivation and prior knowledge in the Complex Problem Solving optional course

With the increasing mobility of university students in recent years, more and more skills development courses in higher education are offered through the medium of foreign languages. These courses provide opportunities for progress in two areas simultaneously, foreign language skills and academic or labour market skills. The course under investigation aims to develop one of the most important skills required by employers: complex problem solving. The medium of instruction is English. The following study presents the results of a questionnaire survey of Budapest Business University students on their motivation for choosing the Complex Problem Solving optional course and their prior knowledge of the subject.

The results indicate that the main factor influencing course choice is developing problem-solving skills. However, the second most common reason for opting for the course is not the development of foreign language skills but the fit of the course to the students' schedule. The students surveyed had little prior knowledge of problem-solving skills and how to develop them through case studies, thus the course fills a substantial gap in tertiary skills development.

Keywords: skills development, English medium instruction, course choice motivation, tertiary education, developing labour market dictated skills

Biró Alexa – Varga Éva Katalin – Barta Andrea

A demonstrátori munka szerepe a terminológiai tananyagfejlesztésben

A Semmelweis Egyetem gyakorlatorientált, tartalomalapú és hallgatóközpontú orvostudományi képzési kurrikulumban megfelelően hallgatóink számára a Szakorvosi terminológia kurzusunk tananyagfejlesztését friss és autentikus anyagra alapoztuk. A kurzus célja nem csupán az egyes orvosi szakterületek hagyományosan tárgyalt görög-latin szaknyelvének átfogó áttekintése, hanem az orvosi dokumentáció szaknyelvi jellegzetességeinek tudatosítása és a hallgatók bevezetése az orvosi nyelv mindhárom szintjének (a tudományos szaknyelv, a gyakorlati szakmai nyelv és a betegekkel való kommunikáció) nyelvhasználatába is. A tananyag összeállítását kutatás előzte meg. A Semmelweis Egyetem klinikáiról összegyűjtött, mintegy 1000 oldalnyi autentikus dokumentumokból korpuszt állítottunk össze. Az orvosi dokumentáció egyes műfajaiból alkorpuszokat hozunk létre, az így kialakított korpuszokat manuálisan és korpuszlekérdező szoftverrel dolgozzuk fel, hogy a valós klinikai nyelvhasználatban figyeljük meg a terminusok jelentéseit. Előadásunkban a kidolgozás alatt álló Szakorvosi terminológia jegyzetünk státusszal és kardiológiai terminológiával foglalkozó tananyagán mutatjuk be a demonstrátor hallgató terminológiai munkáját: az autentikus dokumentumokból az egyszavas és többszavas terminusokat adatbázisba gyűjti, fogalomkör szerint osztályozza és definiálja, valamint a Városmajori Szív- és Érgyógyászati Klinika honlapjára támaszkodva kiegészíti a dokumentumokban nem reprezentált terminusokkal. Szakorvosi áganként és dokumentációs műfajonként glosszáriumot állítunk össze. A Szakorvosi terminológia tananyagfejlesztésén kívül további célunk egy folyamatosan frissíthető, az orvosi nyelv mindhárom szintjére kiterjedő online terminológiai adatbázis létrehozása.

Kulcsszavak: tananyagfejlesztés, orvosi terminológia, terminológiai munka, orvosi dokumentáció, kardiológia

Bódi Zoltán

A közérthetőséget akadályozó és azokat segítő jelenségek a közigazgatási szaknyelvben

A közigazgatási szaknyelv sajátossága, hogy közvetítő szerepe van a jogszabályok által előírt módon működő közigazgatási hivatalok és a címzett ügyfelek között. Ezt a kommunikációs célt úgy tudja elérni, hogy a szakmai tartalmat a standardhoz legjobban közelítő nyelvhasználattal adja közre. A közigazgatási szaknyelv rétegzett, és elvileg léteznie kell az előbb említett kommunikációs célt elérő rétegnek is. A kutatási probléma abban áll, hogy a közérthetőség célját jellemzően nem éri el a közigazgatási kommunikáció.

Kutatásomban bemutatom, hogy ezen a területen milyen nyelvstratégiai tervek, intézkedések történtek a hazai és a nemzetközi szinten. Nemzetközileg az egyesült államokbeli és az egyesült királyságbeli Plain Language és az ennek nyomán az Európai Unióban megindult Clear Writing mozgalom az irányadó. Áttekintem, hogy az előzőek nyomán Európában hol, milyen általános nyelvpolitikai és konkrét nyelvstratégiai intézkedések vannak a közérthető közigazgatási kommunikáció előmozdítására. Másrészt egy konkrét közérthetőségi tréningorozat tapasztalatai alapján példákon keresztül, esettanulmány jelleggel bemutatom a közérthetőséget akadályozó és azokat elősegítő nyelvhasználati jellemzőket a hazai gyakorlatban. A szakterületen eddig végzett munkámmal kutattam a közigazgatási nyelvváltozat jellemzőit, a közérthetőség jellemzőit a hazai és a nemzetközi gyakorlatban, valamint részt vettem a témakörrel kapcsolatos nyelvstratégia kialakításában, esettanulmányt végeztem, kialakítottam és jelenleg is működtetek egy közérthetőségi tréninget magyar közhivatalnokok számára, továbbá a témakör részletesebb kutatásának alapjául szolgáló korpusz alapanyagát gyűjtöm.

Kulcsszavak: közigazgatási szaknyelv, közérthetőség, nyelvstratégia, Clear Writing, Plain Language

Judit Császár – Katalin Fogarasi – Zoltán Patonai

Unspecified open wound of unspecified ear? Vague expressions in American and Hungarian diagnosis classification systems

The aim of this study is to compare the diagnostic terminology for blunt trauma injuries used in Hungary and the United States. Previous research has found that in Hungary, medical reports for injuries often have incomplete injury descriptions, and the diagnostic categories are frequently ambiguous, failing to provide insight into the mechanism of injury (Fogarasi et al. 2019). The reason for this ambiguity lies in the use of international classification for financial purposes. The International Classification of Diseases (ICD) provides the basis for coding diagnoses and was created mainly for statistical purposes. However, this system aims to use "umbrella terms" to simplify coding for international comparison, resulting in ambiguous terminology in injury diagnoses that can impact legal proceedings where medical reports serve as evidence. This study compared the terminology for blunt trauma injuries in the Hungarian version of ICD (BNO, Betegségek Nemzetközi Osztályozása), chapter XIX with the American ICD-10_CM (Clinical Modifications, Appendix G, 2016) - which we obtained from The University of Alabama at Birmingham - primarily focusing on soft tissue injuries since they undergo rapid changes during the healing process. The results showed that the American version is much more detailed, including specific terms such as "laceration," whereas the Hungarian version mostly uses generic terms like "injury" or "wound"; also, the American version contains diagnoses that name the body side in the case of paired organs. The significance of this research lies in the potential for more detailed coding to aid in diagnosis. However, based on our results, even ICD-10_CM may not be precise enough. Therefore, it is crucial for healthcare providers not only to rely on coding but also to provide precise diagnoses that clearly indicate the location and mechanism of injuries, ensuring the accuracy of medical records and their usefulness in legal proceedings.

Keywords: diagnosis, ICD-10 classification, soft-tissue injury, blunt force, statistics

Cseppentő Krisztina

A speciális célú holland nyelvtanítás nehézségei az alacsony nyelvi szintű tanulók számára

Bár az üzleti nyelv tanítása sok tekintetben hasonlít más típusú nyelvtanfolyamokhoz, vannak bizonyos fontos különbségek. Ebben a tanítási környezetben a nyelvoktató professzionális, karrierorientált felnőttekkel dolgozik együtt, akik világos céllal szeretnék fejleszteni idegen nyelvi ismereteiket. Alacsony szintű nyelvtudással rendelkezők számára üzleti nyelvtanfolyamot tartani mégis kihívást jelenthet, tekintettel arra, hogy az üzleti kommunikáció gyakran igen összetett szókincset tartalmaz, és olyan bonyolult kommunikációs feladatok elsajátítását igényli, mint a megbeszéléseken való részvétel, prezentációk tartása és azokon való részvétel, telefonálás és e-mailek írása. Az e feladatok megfelelő elvégzéséhez szükséges nyelvi skála igen széles. További probléma, hogy a tanulóknak valószínűleg nincs sok idejük a szükséges nyelvtudás elsajátítására, ami további szervezési és tervezési feladatokat ró az oktatóra. Jelen előadás a holland üzleti nyelv elemeinek nyelvkurzusba való beépítésének lehetőségeit járja körül B1 szintű holland nyelvkönyvek vizsgálatára alapján.

Kulcsszavak: holland nyelvtanítás, NT2, nyelvkönyv, tanításmódszertan, üzleti nyelv

Dobos Csilla

A szakszövegek érthető érthetlenségének fokozatai a laikusok szemszögéből

Nyelvünk állandó változásban és különböző változatokban létezik. A nyelvi változatok sokszínűsége lehetővé teszi, hogy gondolatainkat különböző nyelvváltozatokban, regiszterekben fejezzük ki. A tudósok, kutatók és szakemberek által használt szaknyelvi regiszter befogadása számos akadályt gördít a laikusok elé, amelyek – többek között – megértési nehézségekben manifesztálódnak. A szakszövegek „érthetlensége” azonban önmagában is egy rendkívül sokszínű, többtényezős és több okra visszavezethető jelenség, amely az egyes kommunikációs színtereken eltérő szintű lehet. Az „érthetlenség” további tényezők függvényében differenciálódhat, ilyen tényező lehet például a terminológiai sűrűség vagy a szakmai szöveg típusa. Ahogyan az „érthetlenségnek” is több típusa létezik, úgy a szakszöveget befogadó célcsoport, a laikusok is különböző csoportokra oszthatók.

Az előadásban a laikusok szemszögéből vizsgálom, hogy a szakmai nyelvhasználat immanens ismérvének tekintett „érthetlenség” valójában milyen tényezőkön alapszik és hogyan lehet megoldásokat keresni regiszterváltással és/vagy intralingvális fordítással az érthetőség növelése céljából, a laikusok érdekében. Az előadásban kitérek arra is, hogy a szaknyelvek rétegzettsége hogyan teszi lehetővé az egyes rétegek közötti intralingvális fordítást. Gondolatmenetem célja a szaknyelvek rétegzettsége, az érthetőség fokozatai, a laikus célcsoport inhomogenitása és az intralingvális fordítás közötti kapcsolat felvázolása.

Kulcsszavak: érthetőség, szakmai nyelvhasználat, regiszterek, laikusok, a szaknyelvek rétegzettsége, intralingvális fordítás

Alexandra Csongor – Egyed Csilla – Judit Fekete – Renáta Nagy

Teaching Teledentistry with the Aid of Simulated Patients

Doctor-patient communication, medical technology, and medicine itself are all undergoing a major transformation due to the latest digital technologies, especially in the post-pandemic era. The proliferation of the internet, social media and other digital tools for medical purposes has led to the need to acquire new skills. The aim of this presentation is to present the experiences of a new course at the Department of Languages and Communication for Medical Purposes at the University of Pécs Medical School. The aim of the course is to demonstrate the impact of the Internet on the doctor-patient relationship in the field of dentistry and to give dentistry students the opportunity to get first-hand theoretical and practical experience focusing on communication strategies with the aid of simulated patient situations in both online and offline consultations. Currently, the course is provided in three programmes in English, German and Hungarian with 4-4 trainers and simulated patients. Based on feedback so far, students have found the acquired knowledge original, useful and relevant enabling them to be prepared for the expectations and challenges of their future profession.

Keywords: teledentistry, doctor-patient communication, communication strategies, internet patients, simulated patients

Kata Eklics – Anita Hegedűs – Judit Szalai-Szolcsányi

Markers of critical thinking and assertive communication in oral case presentations

Scenes of medical communication besides doctor-patient encounters may involve in-class presentations during undergraduate years of medical education. It is a specific variation of medical jargon with features characterising everyday language. This article aims to present the markers of critical thinking and assertive communication in the oral case presentations of junior medical students, delivered as the final task for formative assessment. Our pilot study was conducted in April 2023 with the permission of the participating students, whose oral case reports were audio-recorded for research purposes. The corpus includes 25 transcribed texts of presentations that were analysed with a combination of quantitative (using Sketch Engine) and qualitative approaches for revealing the frequency and choice of the above-mentioned discourse markers. The presentations were based on published or individually collected authentic case studies that introduced a patient's initial symptoms, medical history, examination, diagnosis, differential diagnosis and treatment. Although the genre itself may only include markers of critical thinking when focusing on differential diagnosis, the offered choice of setting (students could opt for a conference presentation, clinical consultation, or lecture for medical students) enabled the use of verbal tools of assertive communication. The results showed the use of markers like modal verbs 'should', forming opinions 'I believe', contrasting ideas 'One might argue', and the imperative 'Let's just think'. These elements modified the fact-based, neutral feature of case reports and turned them into oral presentations as sources of critical thinking.

Key words: critical thinking, discourse markers, medical case presentations

Fajt Balázs

Egyetemi hallgatók anyanyelvi és idegen nyelvi olvasási stratégiái: Egy kérdőíves felmérés eredményei

Amikor anyanyelven, illetve idegen nyelven olvasunk, akkor a legtöbb esetben különböző olvasási stratégiákat is alkalmazunk, amelyek megkönnyítik az olvasási folyamatot. Az egyetemi hallgatók olvasási stratégiáinak feltárása rendkívül fontos a felsőoktatásban is, hiszen az olvasási stratégiák, amelyeket diákok alkalmaznak, összefüggésben lehetnek más, az idegennyelv-tanuláshoz köthető változókkal, így akár a nyelvtanulási motivációval is. Az idegennyelv-tanulási motiváció pedig a sikeres nyelvtanuló egyik fontos ismérve. Az előadás célja, hogy bemutasson egy kérdőíves kutatást, amelynek keretein belül angol, illetve német gazdasági szaknyelvet tanuló hallgatók olvasási stratégiáinak felmérésére került sor. Az előadás arra összpontosít, hogy a különböző idegen nyelveken történő olvasás során a nyelvtanulók milyen stratégiákat alkalmaznak. Az egyetemi hallgatók közötti egyéni különbségek (olvasási stratégiák, motiváció stb.) feltárása segíthet annak a megértésében, hogy a szaknyelvi kurzusok során mely (olvasási) stratégiák célzott fejlesztése szükséges, így az oktatóknak lehetősége nyílik arra, hogy személyre szabottabb támogatást nyújtsanak a hallgatóknak. Kulcsszavak: olvasási szokások, gazdasági szaknyelvet tanuló egyetemisták, idegennyelv-tanulási motiváció, egyéni különbségek, kvantitatív kutatás

Fajt Balázs – Kövér Péter

Német gazdasági szaknyelvet tanuló egyetemisták szótárhasználati szokásai

A helyes szótárhasználat az autonóm nyelvtanulás egyik alappillére, ezért az idegennyelv-oktatás során is kiemelt szerepe van az adekvát szótárhasználat megtanításának. Igaz ez a gazdasági szaknyelv esetében is, éppen ezért az egyetemi hallgatók szótárhasználati szokásainak feltérképezése és elemzése nagy jelentőséggel bír. A különböző szaknyelveket tanuló diákok számára elengedhetetlen, hogy hatékonyan tudják használni a szakterminológiát, hiszen a megfelelő szótárhasználat a tanulókat (és későbbi autonóm nyelvhasználókat) abban segíti, hogy pontosan megértsék és kifejezzék magukat a szakmai kommunikáció során. Vizsgálatunk alapjául egy kvantitatív adatokból álló saját gyűjtésű adatbázis szolgált, az előadásunk során pedig elemezzük a német gazdasági szaknyelvet tanuló egyetemisták szótárhasználati szokásait, így részletesen kitérünk többek között arra is, hogy a tanulók milyen típusú szótárakat választanak, és milyen gyakran használják azokat. Kutatásunk eredményei azt mutatják, hogy az egyetemisták az online szótárakat részesítik előnyben a hagyományos nyomtatott szótárakkal szemben, illetve a nyelvtanulók a legtöbb esetben az egynyelvű szótárakkal szemben a kétnyelvű szótárakat használják szívesebben.

Kulcsszavak: szótárhasználat, szaknyelv, felsőoktatás, német nyelv, kvantitatív kutatás

Klára Fazekas

Organization requirements of Medical Language in official documentaries, levels of communication, healthcare terminology vocabulary. Are Institutional arrangements enough?

poszter szekció

Rationale: Medical Language takes place in multi level communication channels, disposes the features of bilingualism. The switching phenomena could be disturbing in physician -patient communication. Objective: To explore the linguistic features of translanguaging process, and elicit the factors that hinder or facilitate the hospital staff, the clinicians to apply the righteous healthcare terminology, phenomenology, and semantics. Methods: Using PubMed, Google Scholar, Science Direct, Medline databases we collect the appropriate literature data of recent studies, and build a potential model system Results: Healthcare terminology is perceived as a desirable difficulty among junior learners, and not to be avoided in interprofessional collaboration as education. Most important questions were: abbreviations were perceived as complex terminology, lack of familiarity with terminology was often attributed to inexperience, simulation was considered a safe space for learning terminology, which was a valid interprofessional education objective. Patient outcomes are determined by semantic similarity of the patient and physician's language in a medical interaction. Conclusion: The education of medical language, organization of simulation programmes, possible consensus, regulations of formal and content requirements of written medical documentaries, as determining the rules, or facilitating proceedings of physician-patient communications have important roles in the continuing education, professional training.

Keywords: healthcare terminology, abbreviations use, semantic similarity or latent semantic analysis.

Márta Fischer

English Eurolect: the supranational variety of English

English has undoubtedly become the *lingua franca* of EU institutions, being shaped by an unprecedented degree of both translation and drafting carried out by non-native speakers. This has led to the emergence of a supranational, 'Europeanised' variety of English, which has been labelled by scholars as the English Eurolect or EU English. The first part of the presentation will explore the status of English in the EU context, with a particular focus on its dominance as both a source *and* a target language for EU translations. This will be followed by a state-of-the-art review of current research, including the key findings of corpus-linguistic studies. It will be shown how English, being the most dominant source language, is 'bent' to accommodate other languages for translation and, as a target language, is influenced by other languages. Several examples will demonstrate that, contrary to popular belief, EU English is not only characterised by EU-specific terminology but also a number of non-terminological (lexical, phraseological and textual) features. Finally, it will be argued that a clear distinction needs to be made between unnecessary errors (such as the incorrect use of English vocabulary, word order, etc.) and necessary, reasonable deviations from standard English in EU texts.

Keywords: English Eurolect, EU multilingualism, EU translation, terminology, phraseology

Ildikó Zsuzsanna Furka

Exploring the cultural value orientation of a higher education institution – a case study

The number of international students has increased dramatically at the Budapest University of Technology and Economics (BME) up to 12% of the student body as a result of internationalization in the past years (Molnár, 2021). The Centre for Modern Languages has been in contact with a significant number of them either in English for Academic Purposes courses, in Hungarian Language courses, or through the regularly offered courses. This unique insight was consulted when the university Student Career Path Programme (HÉP) carried out a survey on communication habits among international students (n=186), their instructors (n=90), and some of the administrative staff (n=19) to find what reasons might be at the root of misunderstandings. The open-ended question responses prompted the opportunity for a content analysis within the cultural value orientations framework (Hofstede, Hofstede & Minkov, 2010; Trompenaars and Hampden-Turner, 1995; Hall, 1976), cross-cultural linguistic analysis (Hinds, 1987), and cross-cultural rhetoric (Kaplan, 1966; Gillet, 1989). Having triangulated the results with value orientation data on Hungary found in the literature and on cultural differences among educational systems a cultural profile might emerge where BME is an organization that has a value system of high power distance, high-context communication, reader-responsibility and a tendency towards individualism, masculinity, monochronic time management, and achievement orientation. The profile can be used to make recommendations for international students and their instructors on how to manage their interactions and adjust their teaching and learning styles, as well as to help higher education management to review their organisational practices and processes.

Gábor Gyenes – Gábor Simon – Zoltán Patonai – Katalin Fogarasi

Comparative analysis of soft tissue injury descriptions in Hungarian clinical records and forensic medical autopsy reports

Introduction: previous research has shown that clinical medical injury descriptions (MDRIs) often lack detail, setting forensic evaluation back in approximately 15% of cases (Fogarasi 2012, Schneider et al. 2019). While forensic autopsy reports provide detailed external injury descriptions on deceased patients, clinical practice lacks the time and resources for precision. This study aims to identify ideal injury documentation and establish an ideal documentation standard. Methods: we gathered 244 autopsy reports and 244 MDRIs. We extracted injury descriptions and characteristics from forensic autopsy reports and MDRIs. For analysis, we used IBM SPSS Statistics 22 software, categorizing them by mechanisms underlying the injuries. Results: forensic autopsy reports included a significantly higher number of injuries that did not necessitate treatment. The length of the description is usually more than 1 word shorter in MDRIs than in autopsy reports. Forensic autopsy reports contain a more extensive description of injuries, even those not requiring medical treatment. Conclusion: the most common soft tissue injuries were found in both forensic autopsy and clinical reports. The findings demonstrate that clinical records frequently lack the details required for forensic assessments, potentially impacting legal procedures. The findings will be applied in education to train clinicians in providing detailed injury descriptions.

Keywords: forensic report, injury description, medical documentation, pathology, education

Annamária Gyórfi

Clinical linguistics – Research opportunities and possibilities

Clinical linguistics is a specialized field of linguistics that studies language disorders that can hinder the use and comprehension of language. The focus of clinical linguistics is the full range of linguistic deficits such as neurodevelopmental and neurological disorders, neurodegenerative impairments, craniofacial anomalies, and psychiatric disorders in children and adults. To describe and explain language disorders, clinical linguistics utilizes conceptual resources from all linguistic disciplines including phonetics, phonology, morphology, syntax, semantics, pragmatics, and discourse. Clinical linguistics and speech-language pathologists employ a diverse collection of tools and approaches when assessing, diagnosing, and treating language disorders. This study aims to present some examples of modern methods and techniques that can be used to investigate linguistic disorders; Human Behaviour research tools and software by Noldus, AphasiaBank by Brian MacWhinney, PRAAT software package for speech analysis in phonetics by Paul Boersma and David Weenink, and Ngram Viewer by Google. Clinical linguistics is particularly important when it comes about the study of the nature, development, function, and use of normal language.

Keywords: language impairment, applied linguistics, research methods, web tools

Hambuch Anikó – Halász Renáta – Fekete Judit – Kráncz Rita – Lőrinc Anita

Szaknyelvi-kommunikatív kompetenciák fejlesztésének lehetőségei szimulációs betegek alkalmazásával

A PTE ÁOK Egészségügyi Nyelvi és Kommunikációs Intézetében 2019 óta működik Szimulációs Beteg Program, melynek keretében három nyelven, magyar, angol és német nyelven képzünk ki szimulációs betegeket (SP-k). Laikus szimulációs betegeket angol és német nyelvterületen elsősorban az orvosi kommunikáció, és több klinikai modul oktatásában alkalmaznak. Intézetünkben, hazánkban elsőként, az orvosi szaknyelvi kurzusokon is elkezdtek a munkát laikus szimulációs betegekkel. Mivel az orvosi gyakorlatban a legfontosabb társalgási helyzetek az anamnéziszfelvétel, valamint a tanácsadás és betegtájékoztató, alkalmazásukkal hatékony didaktikai módszer kifejlesztését tűztük ki célul a szóbeli nyelvi-kommunikatív kompetenciák fejlesztésére, az élményalapú és gyakorlatorientált oktatás jegyében. Előadásunkban kitérünk az SP-k kiválasztásának és képzésének folyamatára, az SP-vel tartott órák előkészítésére, megtervezésére és lebonyolítására, valamint a módszer alkalmazásának első eredményeire, a diákok és az oktatók visszajelzései alapján. Az angol és német anyanyelvű, SP-vel folytatott munka rendkívül népszerű hallgatóink és oktatóink körében. A régiókat, városunkat és egyetemünket jellemző multikulturális és többnyelvű környezet lehetőségeit kiaknázva lehetővé vált, hogy nyelvtanulóink nem anyanyelvi környezetben, anyanyelvi beszélők segítségével fejleszthessék szaknyelvi-kommunikatív kompetenciáikat.

Kulcsszavak: szimulációs beteg, orvosi szaknyelvi kurzus, szaknyelvi-kommunikatív kompetenciák, élményalapú szaknyelvoktatás, szaknyelvoktatás módszertani fejlesztése

Hamsovszki Svetlana

Üzleti idegen nyelv elsajátítását segítő nyelvi környezet kialakítása

Az előadás egy, a 2021-2023 tanévek folyamán online beszélgető klub formájában megvalósult orosz-magyar oktatási projekt módszertanát és eredményeit ismerteti. A projekt résztvevői egyrészt a TSU orosz mint idegen nyelv szakán a már mesterképzésen résztvevő, másrészt a BGE hallgatói voltak. Leendő közgazdászaink az orosz üzletemberek jövőbeli partnerei. Szükséges, hogy szakmai terminusokon, kifejezéseken kívül legyen elképzelésük a jelenkori Oroszország életéről. A magyar hallgatók számára kiemelkedően fontos az orosz anyanyelvű hallgatókkal való kötetlen kommunikáció. A nyelvoktatás során folyamatos az idegennyelv-oktatás hatékonyságának növelését segítő, minél optimálisabb módszerek és technikák kutatása. E célból határoztunk egy, az orosz nyelvet tanuló magyar hallgatók és az orosz, mint idegen nyelvet jövőben tanító orosz anyanyelvű hallgatók online találkozókat magába foglaló Beszélgető Klubjának megszervezéséről. A projekt célja magyar részről: ideális körülmények megteremtése a nyelvet tanuló hallgatók számára, a kommunikációs kompetenciájuk fejlesztése volt. A következő feladatok kerültek meghatározásra: a Klub résztvevőinek az orosz nyelvi közegbe való beillesztésével a maximálisan lehetséges oldott hangulatú közösség létrehozása – a nyelvi akadályok nivellálása, ezzel a könnyed, barátságos kommunikáció feltételeinek megteremtése, továbbiakban hallgatók szókincsének bővítése, az egymás kultúrájának minél jobb megismerése, megértése. A Klub működtetésének módszertana a projektalapú tanulást elemző tudományos, módszertani munkákon alapult. A Klub működése során begyűjtött tapasztalatok sikeresen alkalmazhatóak más idegen nyelvet tanuló csoportokban is.

Kulcsszavak: oktatási projekt, online társalgási klub, nyelvi környezet, célnyelv, anyanyelv.

Hegedűs Anita – Szalai-Szolcsányi Judit – Eklics Kata

Modalitás megjelenése hivatalos levelekben orvosi angol tanulói korpusz alapján

A tanulói korpuszok egy adott nyelvet idegen nyelvként tanulók produktumainak szisztematikus, elektromos gyűjteményei, melyek fontos szerepet játszhatnak egy nyelvet idegen nyelvként tanulók nyelvelsajátításának vizsgálatában. A jelen tanulmány célja a modalitás vizsgálata a „UPMS Learner Corpus of Official Letters” korpuszban. A korpusz angol nyelvet idegen nyelvként tanuló, B2 szinten lévő orvostanhallgatók által angol nyelven megírt hivatalos leveleket tartalmaz. 18,955 szóból, 21,983 tokenből és 1,182 mondatból áll és az adatközlő hallgatók száma 71 volt. A vizsgálat a Sketch Engine programmal történt. Az eredmények azt mutatták, hogy a hallgatók a modalitás kifejezésére főként segédigéket használtak. A leggyakoribb modális segédige a „would” volt, ami 139-szer fordult elő a korpuszban, többnyire az „I would like to” és az „I would be grateful if you could” szerkezetekben. A második leggyakrabban előforduló segédige a „could” volt. Gyakran előforduló segédigék a korpuszban a „will” a jövő idő, a „can” lehetőség és a „should” szükségesség kifejezésére. Az eredményekből arra lehet következtetni, hogy a hallgatók B2 szinten a modalitást elsősorban modális segédigét tartalmazó betanult kifejezések segítségével fejezik ki, viszont ezeket helyesen használják, jól elsajátították. Azonban kevesebb figyelmet fordítanak a segédigék árnyaltabb jelentéseire és más modalitást kifejező eszközökre, pl. a „köntörfalazás” használatára.

Kulcsszavak: tanulói korpusz, modalitás, Sketch Engine, hivatalos levél, orvosi szaknyelv

Horváth Ágnes

Műfajtudatosság fejlesztése a Semmelweis Egyetem egészség tudományi szakfordítóképzésében

Számos tanulmány számolt be arról, hogy a műfajismeretek és a műfajtudatosság szerves részét képezi a fordítói kompetenciának. Mindezek birtokában a fordító hatékonyabban tudja értelmezni a forrásnyelvi szöveget és képes olyan célnyelvi szöveget alkotni, amely megfelel a műfaj, a megrendelő és a célközönség elvárásainak. A Semmelweis Egyetem Egészségtudományi szakfordító- és tolmácsolóképzését megkezdő hallgatók korlátozottan vannak tisztában a műfaj fogalmával és általában a szövegszintű fordítási kihívásokkal; ehelyett inkább csak a szavak és mondatok fordítására összpontosítanak. A képzés feladata tehát, hogy felhívja a hallgatók figyelmét arra, hogy minden szöveg egy bizonyos műfajhoz tartozik, és hogy minden műfajnak megvannak a maga szabályai és konvenciói, amelyek kultúránként eltérőek lehetnek, illetve, hogy a műfaji elvárások nagyban befolyásolják a fordítói döntéseket. Az előadás célja, hogy bemutassa, hogyan zajlik a műfajtudat-fejlesztés a Semmelweis Egyetem szakfordítóképzésében. Bemutatásra kerül, hogyan épül egymásra elmélet és gyakorlat, milyen módszerrel végezzük a műfajelemzést, valamint, hogy a műfajelemzéseket hogyan építjük be a szakfordításórákba, és vonunk be szakértőket a képzésbe. Az előadás végén hallgatói reflexiók is bemutatásra kerülnek.

Kulcsszavak: műfajtudat-fejlesztés, orvosi szakfordítás, tudatos nyelvhasználat, szakfordítóképzés, módszertan

Huszár Erika – Polcz Károly – Válóczy Marianna

C1 nyelvvizsgálóval rendelkező üzleti szaknyelvet tanuló hallgatók grammatikai kompetenciája

A BGE KKK Nemzetközi Üzleti Szaknyelvek Tanszék munkatársaiként a 2022/23-as tanév II. félévében felmérést végeztünk angol nyelvet tanuló hallgatóink körében azok grammatikai kompetenciájával kapcsolatban. A vizsgálat oka azon megfigyelésünk volt, hogy hallgatóink nyelvtani tudása egyre kevésbé szisztematikus, elmarad a szókincs ismeretéhez képest, alacsony szintje a kommunikatív kompetenciára is negatív hatással van. Vizsgálatunk során több mint 200 hallgatót kerestünk meg kérdőívünkkel. A kérdőív első részének segítségével a hallgatók nyelvtani kompetenciájával kapcsolatos attitűdjét és önértékelését mértük fel (hogyan értékelik a saját nyelvtani tudásukat, milyen szintű tudást tartanak szükségesnek a sikeres szakmai kommunikációhoz, hogyan szerezték nyelvtani ismereteiket stb.). A kérdőív második részében a Cambridge First Certificate B2 szintű nyelvvizsga szövegértés és nyelvhasználati moduljában használt mondattranszformációs feladatok segítségével vizsgáltuk, hogy a válaszadók ismerik-e a B2 szinten elvárható nyelvtani szerkezeteket. Mintánkba, amely semmilyen tekintetben nem reprezentatív, 50 olyan hallgató került, aki már rendelkezik C1 szintű komplex nyelvvizsgálóval. Előadásunkban az ő sajátosságaikra fókuszálunk. Megállapítottuk, hogy még az ő esetükben is megfigyelhetők jelentős grammatikai hiányosságok, és ezt figyelembe kell vennünk a nyelvvizsgálóval belépő hallgatók számára készülő tantervek, tanmenetek készítésekor.

Kulcsszavak: grammatikai kompetencia, kommunikatív kompetencia, szaknyelvvoktatás, nyelvvizsga, Közös Európai Nyelvi Referenciakeret

Ittzés Dániel – Szabó Mária – Fogarasi Katalin – Zalatnai Attila
Szinkrón és diakrón terminológiai kérdések kórbonctani jegyzőkönyvekben. Az agy leírása XIX. és XXI. századi orvosi dokumentumokban

A Semmelweis Egyetem Szaknyelvi Intézete és Patológiai és Kísérleti Rákkutató Intézete hosszabb ideje működik együtt XIX. századi kórbonctani jegyzőkönyvek vizsgálatában. Intreprofesszionális kutatásaink során nyelvi, terminológiai és orvosi szempontból is vizsgáljuk a kórbonctani terminológia XIX. századi állapotát, és ennek a mai orvosi dokumentációval való kapcsolatát: a szaknyelv változásait, illetve annak állandó, évszázadokon keresztül azonos jellegzetességeit.

Kutatásaink jelenlegi fázisában – korábbi vizsgálatainkhoz hasonlóan – egy anatómiai struktúrának, az agynak a leírását tanulmányoztuk. Előadásunkban bemutatjuk, hogy az elhunyt agyát csak nagyon kivételes és ritka esetben nem boncolták fel, és hogy leírásában a metaforikus terminusok (pl. tézstapuha) mellett milyen szerepe van az „egzaktabb” kifejezéseknek (pl. vérdús). Külön kitérünk a nagyagyon kívül a kisebb anatómiai képletekre (agyacs ’kisagy’, nyúltagy, agyi erek) és a különböző elváltozásokra, betegségekre. Az agy leírásának tanulságait összevetjük korábbi vizsgálataink eredményével, a tüdő és a máj leírásának jellegzetességeivel.

Előadásunkban a szinkrón szempontokon túl kitérünk a terminológia diakrón vizsgálatára is. A XIX. századi jegyzőkönyvek vizsgálatának eredményeit összevetjük a mai kórbonctani dokumentációval. Célunk, hogy a terminológia változásait leírjuk, illetve – amennyiben ez lehetséges – a XXI. századi patológusrezidensek számára fogalmazzunk meg javaslatokat, melyeket az agy kórbonctani leírása során tudnak hasznosítani.

Kulcsszavak: az agy és a hozzá kapcsolódó anatómiai struktúrák, metaforikus és „egzakt” leírások, szinkrón és diakrón terminológiai vizsgálatok, magyar kórbonctani terminológia a XIX. és a XX. században

Katalin Kiss

WhatsApp Me or the Role of Word Conversion in the Social Media Language

English is said to have a rich repository of lexical items. The continuous enrichment of the English vocabulary with new words from various fields such as social media may create challenges for students in learning English successfully as a foreign language. The noticeable lexical abundance of English may be attributed to a variety of productive word formation processes such as clipping, blending and conversion, the latter known as the process whereby a term belonging to a specific grammatical category is used with different syntactic functions without requiring change in its form. The current paper has conversion as its focus being one of the most productive word formation processes in English. It intends to analyse and classify the most important types of conversion in social media language stressing the importance of learning this word formation technique for the learners of English and non-native English speakers who strive to improve their vocabulary and the overall command of the language. The examples in this study come from the social media online dictionaries to justify the productivity of conversion in English as well as to draw attention to the fact that social media represents excellent opportunities for language learners to obtain linguistic input and output in a more effective way.

Keywords: conversion, functional change, word formation, productivity, social media language

Tímea Kovács

The human-made vs. neural machine translation: A comparative analysis of human-made and machine translated literary texts

There seems to be a consensus that register-specific, informative texts are more suitable for automated machine translation, while form-focused texts are less so. Since there are limitations in machine translation in terms of communicative and translation competence, texts where in addition to content, linguistic form, pragmatic meanings, connotations, and culture-specific elements play an important role are more difficult for machine translation programs to cope with. Descriptive prose works, which are less culturally bound, may be more successfully translated by machine, while lyrical poetry may be less so (Fonteyne et al. 2020).

In my presentation, I attempt to demonstrate through the comparison of non-human (relying on neural machine translation applications) a translated literary text (*Fatelessness* by Imre Kertész, translated by Tim Wilkinson) to the human-translated one the relevant differences arising in the process of machine and human translation. I particularly aim to focus on patterns emerging in transfer operations that can be observed in human-made and machine translations.

In conducting research, I will rely on the quantitative analysis of the Hungarian (source language) text and its English (target language) human-made and machine translations by means of corpus linguistic tools, namely, Sketch Engine. Quantitative research will be complemented by qualitative, through the in-depth and comparative analysis of the source language text and its human and machine translations. The ultimate goal of my research is to examine what implications the growing prevalence of non-human (neural machine) translation has from the perspective of the comprehensibility and accessibility of texts for language professionals.

Keywords: neural machine translation, post-editing, literary translation, comparison, human-made translation

Kövér Péter

Gazdasági szaknyelvet tanuló egyetemisták némettanulási motivációja

Manapság az üzleti életben a legelterjedtebb idegen nyelv az angol, azonban a német nyelv Közép-Európában betöltött regionális szerepe továbbra is jelentős, ugyanakkor a németet, mint idegen nyelvet, és ezen belül is mint gazdasági szaknyelvet tanulók száma évről évre csökkenő tendenciát mutat. Az előadás fő célja, hogy rávilágítson a háttérben meghúzódó okokra azért, hogy feltárja a német gazdasági szaknyelvet tanuló egyetemistáknak a német nyelv tanulásához kötődő motivációját. Az idegennyelv-tanulási motivációs elméletek közül a kutatás során Dörnyei (2005) második nyelvi motivációs érendszerét vettem alapul, és az elmélet segítségével kérdőíves módszerrel gyűjtöttem kvantitatív adatokat. Mivel a kutatás empirikus adatfelvételen alapult, a begyűjtött adatokat statisztikai módszerekkel elemeztem. Az eredmények azt mutatják, hogy a résztvevők nagyon változatos motivációs háttérrel rendelkeznek és az előadás fő célja éppen ezen változatos motivációs tényezők bemutatása. A kutatás eredményei hozzásegíthetik a németet, mint idegen nyelvet tanító tanárokat és kutatókat a németül tanuló hallgatók idegennyelv-tanulási motivációjának jobb megértéséhez.

Kulcsszavak: egyéni különbségek, felsőoktatás, motiváció, német, mint idegen nyelv, gazdasági szaknyelv

A COVID-19 világjárvány alatt a betegek és az orvosok szükségszerűen a telemedicina nyújtotta eszközök segítségével kommunikáltak. Különösen a háziiorvosi konzultációk során kínált az nagy segítséget a betegeknek, hogy orvosuktól telefonon is tanácsot kérhettek. A távkonzultációk hatékonyságát bizonyítja, hogy a háziorvosok több mint 90% a járvány indikálta vészhelyzetet követően is szívesen alkalmazná a távkonzultáció lehetőségét a mindennapi betegellátásban. A telefonon folytatott orvosi konzultációk előnyei a betegek biztonsága mellett kétségtelenül az időhatékonyság, illetve a betegellátás racionalizálása kapcsán az optimális betegirányítás lehetősége. A tanulmány arra a kérdésre keresi a választ, hogy mely betegellátáshoz köthető tartalmak maradhatnak meg a telefonon folytatott háziorvos-beteg konzultációkban, illetve sérül-e a távkonzultáció során a már kialakult orvos-beteg kapcsolat. Kutatásunk során kérdőíves vizsgálatot végeztünk. A 24 kérdésből álló kérdőívet 100 pécsi és környékbeli háziorvosnak küldtük ki. Az elemzés kvantitatív részében a statisztikai eredmények alapján a járvány alatti és utáni telekommunikációs célok közötti különbséget mutatjuk be, míg a kvalitatív elemzés a háziorvosok válaszai alapján tárja fel az orvos-beteg kapcsolat változásának sajátosságait, melyek a távkonzultációs keretből eredeztethetőek. A kutatás célja, hogy a tanulságok feltárása után a kommunikatív tapasztalatokat a hallgatók oktatásában közvetlenül is hasznosítsuk.

Krisár Csilla Mária

A beszéd-készség tanításának dilemmái Osloban

Az előadás a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Kara és az Oslo New University College közötti 1+5 éves képzési programban résztvevő elsőéves, norvég orvostanhallgatók beszéd-készségéről készült felmérés első fázisának eredményeit kívánja bemutatni.

A kutatás elsődleges célja feltérképezni, hogy milyen tanulási és tanítási módszerek segítségével lehet még hatékonyabban befolyásolni és ösztönözni a norvég hallgatók szóbeli készségének fejlesztését nem anyanyelvi környezetben, viszonylag nagy létszámú csoportokban, alacsony óraszámban és a diákok számára szokatlan és új számonkérési és értékelési módszerek alkalmazásával.

Első lépésként bemutatom a beszéd-készség fejlesztéséhez alkalmazott leggyakoribb mikrokészségeket, melyek közül a helyes kiejtéssel, a nyelvtani kategóriák megfelelő használatával és a szaknyelvi szókincs felépítésével részletesebben is foglalkozom magyar-norvég nyelvpárban. Az előadás második felében a digitális és az online források használatáról adok egy rövid ismertetőt.

A hallgatói visszajelzések alapján a diákok döntő többsége úgy érzi, hogy megkapja a tanulási céljaik eléréséhez szükséges tudásanyagot ahhoz, hogy felkészüljön a vizsgára és sikeresen folytathassa orvosi magyar szaknyelvi tanulmányait a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karán.

Kulcsszavak: norvég orvostanhallgatók, szóbeli készségek fejlesztése, mikrokészségek, vizsgafelkészítés, digitális eszközök

Krommer Zoltán

Az identitás, investáltság és tanulói ágencia szerepének kvalitatív vizsgálata a Magyarországon tanuló külföldi orvostanhallgatók második nyelvi szocializációjában

A második nyelvi szocializáció jótékony hatással van a külföldi tanulmányok nyelvi eredményeinek előmozdítására. A Pécsen tanuló külföldi orvostanhallgatók esetében a második nyelvi szocializáció az orvossá válással párhuzamosan zajlik. A tanulói ágencia, a fogadó közösség hatása, az intézményi és a személyes környezet kölcsönhatásai mind-mind fontos tényezők ebben a folyamatban. Az előadás öt, a résztvevők tapasztalatai szempontjából releváns téma köré strukturált, interjú tanulságait mutatja be. Az interjúk kvalitatív tartalomelemzése a résztvevők társadalmi hálózatokhoz való hozzáférése, tanulói ágenciájára és a nyelvtanulásra összpontosított. Az interjú alanyok orvostanhallgatói identitása ritkán vezetett a fogadó közösséghez való hozzáférés kereséséhez. Az egyetlen résztvevő, aki magyarokat bevonva összetett szociális hálózatot épített ki, ezt anélkül tette, hogy szakmai identitására támaszkodott volna. Az eredmények azt sugallják, hogy a Pécsen tanuló külföldi orvostanhallgatók általában kevésbé investáltak a magyar nyelv elsajátításában, mivel nem tartják szükségesnek azt jövőbeli szakmai céljaik eléréséhez. A résztvevők nem érezték úgy, hogy kellő tanulói ágenciával rendelkeznek nyelvtanulásuk során. Ugyanakkor az egyik interjú második nyelvi szocializációját elősegítette az identitásfejlesztés, az investáltság és a tanulói ágencia, hangsúlyozva ezen tényezők fontosságát a nyelvtanulás során.

Kulcsszavak: második nyelvi szocializáció, tanulói ágencia, külföldi tanulmányok, investálás, identitás

Kruták Anita

Egy új, anatómia alapú latin terminológia tankönyv bemutatása

A Szegedi Tudományegyetem Szent-Györgyi Albert Orvostudományi Karon az Orvosi Szaknyelvi Kommunikációs és Fordítóképző csoport tanítja a latin orvosi terminológia tantárgyat az orvostanhallgatók mellett a gyógyszerész és fogorvostan-hallgatók számára is. A kurzus célja, hogy a hallgatók elsajátítsák az egészségtudományok tanulásához szükséges latin nyelvi háttérrel, továbbá, hogy megismerkedjenek a latin és a görög nyelvhez köthető orvostudományi terminológiával. Minden félév végén a hallgatók kitöltenek egy online anonim kérdőívet, amelyben elmondhatják véleményüket a kurzus felépítéséről, az oktatói munkáról, illetve, hogy változtatnának-e valamin. A hallgatók részéről folyamatosan, évről évre felmerül az az igény, hogy a latin terminológia kurzus az anatómia előadások, illetve a bonctermi gyakorlatok tematikáját kövesse, és ne szervrendszerenként haladjon. Ezért a latin szakcsoport oktatói célul tűzték ki a tananyag megújítását mindhárom képzési formán. Ennek első lépéseként készült el egy új jegyzet a magyar programban tanuló fogorvostan-hallgatók számára, amelyet a 2023/24-es tanév első félévében használtunk először. Az előadás első fele a könyv szerkezeti felépítését ismerteti, valamint áttekinti, hogy a fejezetek milyen alegységekből épülnek fel. Az előadás második fele pedig a tananyaghoz kapcsolódó tanítási tapasztalatokat és hallgatói visszajelzéseket összegzi.

Kulcsszavak: anatómia, fogorvosképzés, latin terminológia, módszertan, tananyagfejlesztés

Eszter Noémi Kurdiné Molnár

An Analysis of Triadic Conversations recorded during obesity care at the Department of Pediatrics, Medical School of the University of Pécs

Childhood obesity is a pervasive global concern, including in Hungary, where a quarter of children are affected. Classified as a disease due to its associated comorbidities, obesity necessitates medical diagnosis and intervention. Effective communication plays a pivotal role in medical treatment, facilitating collaboration among the physician, child, and parent. This presentation examines communication within clinical care, in 10 sessions, using Sketch Engine. The study cohort comprises 500 children and their caregivers at the Pediatric Clinic of the University of Pécs Clinical Center, all seeking treatment for excess weight. The presentation outlines the process and outcomes of these conversations, analyzing participants' contributions to therapeutic decisions. The primary actors are the doctor, child, and parent. In triadic interactions, the doctor dominates, contributing 71% of the words, followed by the parent (with around 15%), and the child (approximately 13%). In diadic interactions, older children often participate independently, leading to more balanced contributions, with both the doctor and patient contributing up to 50%. In triadic interactions, the doctor's role includes motivating the child to engage more actively in the conversation due to the child's limited participation.

Key words: conversation, analysis, triadic, quantitative, sketch engine

Lakatos-Báldy Zsuzsanna

És most már tud a gép filmet fordítani?

2022-ben végeztem egy kutatást, amelyből született a „Tud-e a gép filmet fordítani” című közleményem. A módszertan abban a kutatásban az volt, hogy a dialógus listát géppel lefordítottam és ezt a produktumot vizsgáltam több szempont alapján. Azóta eltelt időszakban a mesterséges intelligencia (MI) berobbant világunkba, a hétköznapiakba, (ChatGPT, Bard, OpenAI egyéb termékei). Mit eredményezett ez mára?

A mesterséges intelligencia (MI) alkalmazása a filmfordítás területén az elmúlt két évben hatalmas fejlődést mutatott. A legfrissebb technológiák immár képesek a szereplők beszédének hangjából a fordításra, valamint a filmek vizuális tartalmának elemzésére, ami lehetővé teszi a képi információk figyelembevételét a fordítás során. A képi információ figyelembevétele nélkülözhetetlen egy film teljes kontextusának megértéséhez. Az MI rendszerek ma már képesek detektálni a filmképen megjelenő objektumokat, karaktereket és akciókat, így a fordítás során pontosabban tudnak hivatkozni ezekre, minimalizálva a nyelvi és kulturális tévedéseket. (Korábbi cikkem egyik állítása az volt, hogy a gép nem látja a filmet. Ma már tehát látja.)

Ezen túlmenően a modern MI alapú fordítórendszerek nem csak szöveges feliratos, de alámondási formátumban is képesek reprezentálni a fordított tartalmat – habár gépi hangon – és az eredeti szöveg tömörítése is a repertoárjukba tartozik. Az alámondás – amely a beszéd narratív kísérőjeként funkcionál – segíthet a nézőnek a cselekmény és az érzelmek jobb átélésében, különösen olyan jelenetek esetében, ahol a képi tartalom kulcsfontosságú.

A szövegtömörítés is az MI egyik újítása, mely lehetővé teszi az eredeti dialógus lényegének megtartását, miközben a felesleges részeket eltávolítja, így a néző gyorsabban és könnyebben követheti a cselekményt.

Továbbra is fontos megjegyezni, hogy bár a gépi fordítás jelentősen fejlődött, az emberi fordítás továbbra is nélkülözhetetlen a művészi és komplexebb filmek esetében, ahol a minőségi fordítás kritikus szerepet játszik.

Kulcsszavak: mesterséges intelligencia, filmfordítás, képi információ, alámondás, szöveg tömörítése

Lukács András

A vendéglátás (szak)szókincse az SH-s hallgatóknak ajánlott magyar nyelvkönyvekben

A Stipendium Hungaricum program elsőéves ösztöndíjas hallgatóinak magyar, mint idegen nyelv és kultúra kurzuson kell részt venniük. A Tempus Közalapítvány a honlapján a kurzussal kapcsolatos javaslatok megfogalmazásán túl egyfajta könyvajánlóként megemlíti a „leggyakrabban használt tankönyveket” is, amelyek között azonban mind terjedelmét, mind tartalmát és módszertanát tekintve jelentős eltérések mutatkoznak. Ezen különbségek komoly dilemma elé állíthatják a nyelvoktatókat a megfelelő könyv kiválasztásában. Az előadás e tankönyvek összehasonlításában kíván segítségül szolgálni azzal, hogy górcső alá veszi ezekben a könyvekben a vendéglátás témakörét, ahol – noha a tankönyvek kezdők számára készültek – az általános nyelvi kifejezések mellett a gasztronómia szakszókincséből is ízelítőt kaphat a tanuló, ami szakmai szempontból is hasznosnak bizonyulhat a vendéglátó szakos hallgatók számára. Az összehasonlító elemzésen alapuló kutatás azt vizsgálta, hogy melyik tankönyv mekkora szókincset ölel fel ebben a témakörben, mi a közös minimum, és hogy melyik könyv hogyan teszi érthetővé e szókincset, különös tekintettel a reáliák körére. Az előadásból kiderül, hogy melyik tankönyv nyújtja a legtöbb, illetve legkönnyebben feldolgozható információt a hallgatónak, mely könyvek ajánlhatók a vendéglátás iránti szakmai, illetve csak általános érdeklődéssel rendelkező külföldi hallgatóknak.

Kulcsszavak: Stipendium Hungaricum, magyar mint idegen nyelv, tankönyv, szaknyelv, vendéglátás

Mány Dániel

Az orvosi tolmács készségei a betegelégedettség szempontjából: három magyar–francia tolmácsolási esettanulmány eredményei

A Magyarországon orvosi ellátást igénylő, az egészségügyi személyzettel hatékonyan kommunikálni nem tudó külföldi betegek jellemzően anyanyelvükön kérnek tolmácsolási szolgáltatást. Az előadás egy onkológiai, egy infektológiai és egy sebészeti esettanulmány alapján mutatja be az orvosi tolmácsolásra jellemző specifikus szakmai kihívásokat magyar–francia nyelvpárban. A betegek írásos visszajelzésén alapuló, betegelégedettséget mérő esettanulmányok a tolmácsolási projektek teljes skáláját mutatják be, szoros összefüggésben a tolmácsolás alapelveivel és a tolmácsolás során felmerülő terminológiai, pragmatikai és interkulturális kihívásokkal. Az előadás kitér a megbízó (fordítóiroda, kórház, nagykövetség, magánszemély stb.) és a tolmács lojalitásának kérdésére, valamint a tolmácsolásra való hatékony felkészülés forrásaira, a források elérhetőségére és használhatóságára (rendelkezésre álló orvosi dokumentáció, autentikus forrásanyag, párhuzamos és összehasonlítható korpuszok, terminológiai adatbázisok, szótárak, ChatGPT). Külön figyelmet kapnak a tolmácsolás etikai és pszichológiai jellemzői a tolmács láthatatlanságával összevetve, illetve a tolmácstól elvárt készségek a betegelégedettség szempontjából.

Az esettanulmányok eredménye szerint a betegek számára elégedettségük biztosításához a legfontosabb a tolmács oldaláról a pszichológiai támogatás, a lojalitás, a titoktartás és a pontos információátadás.

Kulcsszavak: orvosi tolmácsolás, betegelégedettség, lojalitás, pszichológiai támogatás és információátadás

Barbara Marshall – Alexandra Zimonyi Bakó

Patient-centeredness and inclusive language use in health care – pedagogical considerations

Inclusive language use is part of patient-centered communication, but only if it is applied in a sensitive, personalized, adaptive manner, because the purpose of inclusive language use is supporting diversity, creating an open and inclusive environment, promoting equal rights and opportunities to all interlocutors in a healthcare situation. However, if inclusive language use recommendations are considered as rules to follow, it can easily backfire and cause even harm to both patients and healthcare providers. The most problematic part of implementing inclusive language use recommendations is that it really touches on the core belief systems of each participant in a healthcare situation. Therefore, several issues must be addressed when teaching inclusive language use to healthcare providers or students, such as creating a supportive environment for students where they can be open to other people's beliefs, where they must explore their own belief systems and potentially accepting that they are not as sensitive as they may think, and where students' own sensitivities may surface. These tasks require a holistic approach, simultaneously engaging students' intellect and emotions. Furthermore, it must be noted that change and development in these intellectual and emotional processes take time and happen not at the same pace and level due to students' individual differences.

Keywords: patient-centeredness, inclusive language use, healthcare communication, English for Medical Purposes (EMP), individual differences

Marthy Annamária

Terhesambulancián rögzített szakember-páciens konzultációk vizsgálata a dominancia szempontjából

Az orvos és a beteg között hagyományosan hierarchikus kapcsolat alakul ki a kommunikációban. Ennek a hierarchiának a gyökerei az orvoslás hagyományában és az egészségügyi rendszerekben gyökereznek. Az orvosi kommunikáció és a betegautómia előtérbe kerülése következtében a hierarchikus viszony enyhülése figyelhető meg (Hahlweg et al., 2022). Az orvos és a beteg közötti kommunikáció egyre inkább partnerségen alapul, ahol az orvos figyelembe veszi a beteg preferenciáit és bevonja őt a döntéshozatalba. A betegeknek egyre több információhoz van hozzáférésük az internet és más források révén, így aktívabb szerepet vállalnak saját egészségük kezelésében (Pilling, 2008:89-90). Bár korábban az orvos–beteg kapcsolatra a paternalisztikus modell volt jellemző, napjainkra a betegek információigénye megnőtt, igénylik, hogy orvosuk tájékoztassa őket a választható kezelési módokról és bevonja őket a döntéshozatalba (Hahlweg et al., 2022). Kutatásom során arra kerestem a választ, hogy a szülésznő–kismama kapcsolatot mennyire jellemzi a felek közötti partneri viszony. A konverzációelemzés módszerét alkalmazva a szülésznő–kismama közötti dominanciaviszonyt a dialógusokban megfigyelhető mennyiségi arányok segítségével próbáltam meghatározni.

A kapott eredményekből megállapítható, hogy az orvos–beteg kommunikációra irányuló korábbi kutatások (Domonkosi, 2020; Domonkosi–Kuna, 2015; Sárkányné Lőrinc, 2015) eredményeihez hasonlóan a szülésznő–kismama interakciót is a felek aszimmetrikus részvételi aránya jellemzi.

Kulcsszavak: dominanciaviszonyok, konverzációelemzés, orvos–beteg kapcsolati modellek, szakember–páciens kommunikáció

Mátyás Judit – Zrínyi Andrea – Bédi Áron
A nyelvtanulás sikerességének vizsgálata a Big Five modell tükrében a PTE
Közgazdaságtudományi és Orvostudományi Karának hallgatóinak körében

A nyelvtanulás sikerességének vizsgálatát a Big Five modell tükrében a PTE Közgazdaságtudományi és Orvostudományi Karának magyar anyanyelvű, szakmai nyelvet tanuló hallgatói körében 2023. október–novemberben végeztük. Arra kerestünk válaszokat, hogy a BIG Five modell kategóriái szerint: a nyitottság, érzelmi stabilitás (kudarctűrő képesség), barátságosság (együttműködés másokkal), extrovertáltság (társaságkedvelés) és a lelkiismeretesség milyen mértékben befolyásolják a nyelvtanulás folyamatát. Feltételezésünk szerint a BIG Five modell által meghatározott személyiségjegyek nagyban segítik a hallgatók sikeres nyelvtanulását, valamint nyelvvizsgára készülését. Azért döntöttünk a BIG Five személyiségpszichológia modell mellett, mert a modell által vizsgált tulajdonságok fontosak a sikeres nyelvtanulás vetületében is. A primer kvantitatív kérdőíves vizsgálat keretében kérdéseinkre angol és német szakmai nyelvet tanuló hallgatók adtak válaszokat. Az előadásban szekunder források, primer kvantitatív kérdőíves kutatásunk, és az eredmények tükrében következtetéseink bemutatására kerül sor

Kulcsszavak: nyelvtanulás, nyitottság, érzelmi stabilitás, lelkiismeretesség, extrovertáltság

Gabriella Nagy
Synergy in a Scoping Review
poszter szekció

An interdisciplinary research team from the Faculty of Pharmacy, Medicine (Department of Languages for Biomedical Purposes and Communication) and Educational Sciences of the University of Pécs, Hungary joined efforts to combine professional expertise in creating a scoping review to detect and disseminate faculty interventions in undergraduate pharmacy education with focus on educator teaching proficiency development which integrate pedagogical knowledge. Literature search and screening was conducted from May through August in 2022 using manual screening methods targeted on English-language biomedical literature database. 231 titles and abstracts were screened based on criteria which included pharmacy faculty staff focus and use of pedagogy design. 34 full text articles were eligible for supervision by the experts of pedagogy and pharmacy. Located results were analyzed through the use of 9 synthesizing statements extended with an ongoing intervention model at the Pharmacy Faculty of the University of Pécs. Drafting of the manuscript also integrated interdisciplinary cooperation for first submission in March 2023, resubmissions in September and October and publication (30 October 2023). The presentation aims to demonstrate each step of the interdisciplinary cooperation process to illustrate its feasibility and effectiveness and to recognize the benefits of synergy among academic educators.

Key words: academic educator, interdisciplinary cooperation, interprofessional design, review, synergy

Nagné Bodnár Klára – Czeller Mária – Domonyi Renáta
Módszertani újratervezés: innovatív törekvések a felnőttek nyelvoktatásában a poszt-Covid időszakban

A negyedik ipari forradalom megköveteli, hogy újraértelmezzük az eddig bevált módszereinket, gondolkodásmódunkat, hiszen a megszerzett szaktudás elavulási sebessége hihetetlenül felgyorsult. A Covid-19 járvány még inkább felgyorsította a negyedik ipari forradalom okozta változásokat, átalakulásokat (pl. a kontakt nélküli technológiák elterjedése), és eddig nem tapasztalt mértékben helyeződött át az oktatás az online térbe. Ez az új helyzet nemcsak új nyelvi és oktatásmódszertani eszközök, ismeretek szerzését feltételezi, hanem a tanulói motiváltság fenntartásában elengedhetetlen szociális-érzelmi (SEL) készségek elsajátítását is. Hatalmas kihívást jelent számunkra, hogyan nyújthatnánk versenyképes, naprakész, szakmaspecifikus és szaknyelvi tudást tanulóink számára. Tapasztalatunk szerint a digitális oktatási módszerek, interkulturális kompetenciák, a tanulók mentális állapotát is figyelembe vevő legújyszerűbb eszközök elsajátítása leginkább nemzetközi kitekintésben, környezetben a leghatékonyabb. Az előadás célja, hogy felvázolja az egy folyamatban lévő Erasmus+ felnőtt mobilitási projekt eddig elért eredményeit, amely elsődlegesen a felnőtt tanulók szaknyelvtanulását kívánja megkönnyíteni a nyelvtanárok mobilitásai során elsajátított új módszerei segítségével. Ennek érdekében mutatjuk be azokat a nyelvi-módszertani továbbképző kurzusokat, ahol nyelvtanáraink szert tesznek olyan ismeretekre, melyek segítségével jobban megismerik, megkülönböztetik és alkalmazzák az infokommunikációs eszközöket, nyelvpszichológiai elemeket az élményszerű tudásátadáshoz.

Kulcsszavak: felnőttképzés, élethosszig tartó tanulás, munkaerőpiaci elvárások, interkulturális kompetenciák, innovatív technológiai módszerek

Pálincás Magdolna - Patonai Zoltán - Fogarasi Katalin
Terminology of dental injuries in English-Hungarian comparison

Previous research has shown that terms describing dental injuries in documentation of dental care is often inconsistent or vague in Hungary (Bán et al.2018). There is a high prevalence of Latin terms in the Hungarian guidelines referring to dental injuries, which makes their clinical documentation in Hungarian for legal purposes difficult. Some terms used in the external descriptions of dental injuries are presumably borrowed from Anglo-Saxon terminology, by adopting the Latin roots of the English terms to form Hungarian terms. Polysemous expressions were also detected (Fogarasi 2020). Based on examples taken from international and Hungarian guidelines, university textbooks and previous research in maxillofacial surgical and dental documentation, the paper presents the terms for describing dental injuries and attempts to show the equivalence between the Hungarian and English terminology pairs. The study also aims to illustrate how consistent the use of terms is in both the Anglo-Saxon and the Hungarian terminology and to what extent the phenomenon of polysemy complicates the creation and the usage of terms. Results show that the Hungarian terminology tries to adopt the terminology suggested by WHO, but the presence of polysemy makes it difficult to establish a clear nomenclature. The lack of standardised terminology can lead to inconsistent designations of the same injury within a single finding, so it would be desirable to develop a unified terminology system involving professionals.

Keywords: diagnosis, dental injury, medical report, degree of terminologization, guidelines

Putz Mónika

Interprofesszionális együttműködés: a Semmelweis Egyetem Szaknyelvi Intézetében folyó magyar fogorvosi szaknyelv oktatásának megújítása

A magyar fogorvosi szaknyelv oktatása egy 2006-ban és 2014-ben végzett igényfelmérés alapján zajlik a német és angol program hallgatói számára a Szaknyelvi Intézetben első-, másod- és harmadéven. Az angol és német programban egyaránt kötelező a magyar fogorvosi szaknyelv tanulása a hallgatók számára 6 féléven át, heti 2x90 percben. A nyelvoktatás célja az, hogy a hallgatóink sikeresen kommunikáljanak a betegekkel és az asszisztensekkel a klinikákon a hatodik félévtől kezdődő klinikai gyakorlataik során. A Szaknyelvi Intézet korábbi motivációs felmérése (2022) szerint a hallgatók igen nagy százaléka szívesen tanul szaknyelvet. Az utolsó igényfelmérés óta eltelt években a fogászatban a digitalizáció, új kezelések, módszerek, eszközök, modern anyagok megjelenése, esztétikus fogpótlások elterjedése kapcsán szükségessé vált a magyar fogorvosi szaknyelv oktatása során használt tananyagaink naprakésszé tétele. Nemcsak a fogászatban történt változásokkal, hanem az online oktatással és a digitalizációval a nyelvoktatásban is új lehetőségek jelentkeztek, amit a nyelvoktató kollégák egyre szélesebb körben használnak. Az elmúlt évtizedben „felnövő” új hallgatói generációnak már korántsem azok az igényei, mint a korábbiaknak. Teljesen természetes része lett az életüknek a digitális kultúra. Jelen előadásban a fentiek alapján a szaknyelvi tananyagaink tartalmi és formai megújításának folyamatát és módszertanát mutatom be. A munka szoros együttműködésben zajlik – elsősorban – a Fogpótlástani Klinika oktatóival.

Kulcsszavak: fogászati szaknyelv, interprofesszionális együttműködés, kommunikáció, motiváció, módszertan

Rodek Begella Annamária

Műszaki rajzok terminuskészletének diverzitása

A műszaki dokumentáció szerves része a piacképes termékek előállításához elengedhetetlen műszaki rajz. Jelen tanulmány célja a magyar és a francia munkadarabra rajzokon szereplő terminusok vizsgálata. A több száz magyar és francia rajz elemzése feltárta a műszaki rajzokon szereplő nyelvi és nem nyelvi terminusok sokféleségét. Ezek információsűrűsége jellemzően magas, mivel a behatárolt terület jelentős részét a rajz foglalja el. A műszaki rajz terminusai morfológiai szempontból is változatos képet mutatnak, hiszen szerepel köztük monoszém terminus (például *rovátkolt*, *moleté*), akroníma (például *BA- bout d'arbre- tengelyvég*) és köznyelvi szó (például *edzés*) is. A nemzetközi szabványok által előírt, interszemiotikai jelölések, lásd // - párhuzam, parallélisme, elősegítik az egymás nyelvét nem beszélő szakemberek közötti egyértelmű kommunikációt. A magyar és a francia rajzok terminuskészletének közös jellemzője a szabványok által előírt jelölések használata. A két nyelv közötti főbb eltérés az akronímák használatának gyakoriságában mutatkozik, hiszen a francia nyelv kedveli, a magyar viszont kerüli.

Kulcsszavak: műszaki terminus, interszemiotika, információsűrűség, morfológia, szabvány

Az gazdasági felsőoktatásban tanuló hallgatók szaknyelvtanulási motivációja és az angol közvetítőnyelvi használatával kapcsolatos attitűdje - egy próbakutatás eredményei

Mivel az üzleti életben az angol nyelv a leggyakrabban használt közvetítőnyelv, az angol nyelvtudás mára a szaktudás elengedhetetlen részévé vált. Ennek következtében a gazdasági felsőoktatásban tanuló hallgatók számára a szakmai angol tanulása éppúgy hozzá tartozik a szakemberré válásukhoz, mint bármely szakmai kurzus. A kutatás arra kérdésre keresi a választ, hogy a gazdasági szakokon tanuló hallgatók mennyire tartják a szaktudás részének az angol nyelvtudást, azaz mennyire erős az ideális második nyelvi szakmai énképük, valamint arra, hogy ez az ideális második nyelvi szakmai énkép milyen összefüggésben áll a szakmai angol tanulási motivációval, a hallgatók nyelvhasználati stratégiáival, illetve angol közvetítőnyelvi használatával kapcsolatos attitűdjeivel. A jelen kutatás célja egy olyan kérdőív kipróbálása, amely alkalmas a fenti összefüggés feltárására. A tanulmányban arra a kérdésre keressük a választ, hogy megbízható-e a kutatási eszköz, kell-e, illetve miben kell változtatni rajta, hogy a fenti összefüggések feltárására alkalmas legyen. A kutatás 2023. áprilisában a BGE-n tanuló hallgatók részvételével zajlott (N=51). Az eredmények azt mutatják, hogy az alkalmazni kívánt kérdőív több skálája eléri a megbízhatóság minimum küszöbértékét (Cronbach's alpha > 0,60), azonban a megbízhatóság javítása érdekében bizonyos skálákon a főkutatásban módosítani szükséges.

Kulcsszavak: angol mint közvetítőnyelv, ideális második nyelvi szakmai énkép, szakmai angol tanulási motiváció, nyelvhasználati stratégiák, próbakutatás

Viktória Sirokmány – Katalin Fogarasi – Tamás Kassai – Gábor Gyenes – Zoltán Patonai
“If you want something done right, do it yourself” Correspondence of Latin and Hungarian diagnoses in medical diagnostic reports of child injuries

In Hungarian medical documentation, the diagnosis of injuries should be indicated in both Latin and Hungarian, as the medical diagnostic reports may be used as evidence in criminal proceedings (Administrative Regulation Nr. 16). Research has shown that only 29% of adult medical diagnostic reports of injuries included diagnoses corresponding in Latin and Hungarian (Fogarasi 2012). Medical documentation must include the International Classification of Diseases (ICD) code for insurance purposes but in practice, the related ICD category is frequently used as the Hungarian diagnosis (Fogarasi et al. 2018). However, using the ICD category as a Hungarian diagnosis serves statistical purposes and is characterized by overgeneralized terms (Fogarasi et al. 2018), therefore its use may result in discrepancies with the Latin diagnosis. If the documentation contains discrepancies, it may impair the assessment of injuries by the appointed forensic expert and prevent its use as evidence in criminal proceedings (Schneider et al. 2018). The study investigates 617 child injuries taken from 192 (51+141) anonymised medical records of child injuries originating from two Hungarian hospitals. The study examines the terminological correspondence of the Hungarian and Latin diagnoses in terms of the type and location of injuries. Results show that in records using ICD categories for diagnosing injuries, the Latin and Hungarian diagnoses indicated a substantially lower percentage of correspondence. In the case of those where the diagnosis was an individually formulated one, the correspondence was higher than 80% and the number of injuries documented was three times more than in the case of records with diagnoses adopted from the ICD.

Keywords: ICD category, Latin and Hungarian diagnosis, injury description, medical reports

Az orvostanhallgatók nemzetiségi összetételének szerepe a magyar mint idegen nyelv órákon

A Szegedi Tudományegyetem Szent- Györgyi Albert Orvostudományi Karán 1985 óta van lehetősége a nemzetközi hallgatóknak angol nyelven folytatni orvosi tanulmányokat. A képzésnek 8 féléven át kötelező része a magyar, mint idegen nyelv óra is. A program 2022/2023-as tanév első évfolyamára beiratkozott 216 hallgatója 45 különböző nemzetiséget képviselt. Ennek a kulturális sokszínűségnek köszönhetően az eredményes nyelvoktatás fontos eleme, hogy az oktatók a szakmai és nyelvi kompetenciákon túl megfelelő interkulturális ismeretekkel is rendelkezzenek. Az előadás első része bemutatja, hogy az orvostanhallgatók nemzetiségi összetétele hogyan hat a magyarórak tananyagára és felépítésére, valamint a klinikai nyelvi terepgyakorlatok során szerzett olyan oktatói tapasztalatokról, esetekről számol be, amelyeket a hallgatók kulturális háttere is befolyásolt. Az előadás második fele hallgatói oldalról nyújt betekintést a témába, amelynek alapjául egy 2023 májusában kitöltött kérdőív eredményei szolgálnak. A kérdőívet 24 ország 81 orvostanhallgatója (42 férfi, 39 nő) töltötte ki, és többek között olyan kérdésekre kereste a választ, hogy vannak-e olyan témák, amelyekről a kulturális hátterük miatt nem szívesen beszélnek a hallgatók a magyarórakon, milyen pozitív és/vagy negatív tapasztalatokat szereztek a klinikai nyelvi terepgyakorlatokon.

Kulcsszavak: magyar mint idegen nyelv, interkulturális kommunikáció, klinikai nyelvi terepgyakorlat, kultúráközvetítés, kulturális különbségek

Sturcz Zoltán

Műnyelv: szaknyelvfogalmunk történeti előzménye

A műnyelv fogalom a XIX. század első felében a nyelvújítás és a reformkor nyelvi küzdelmei alatt nyert polgárjogot, és egyértelműen a tudományok nyelvének a körülhatárolására alkalmazták. Kezdetől fogva vele mintegy szóbokrot alkotva kapcsolódott hozzá a műszó és a műszótár fogalma is. A műnyelv fogalom mind a mai napig használatos, és a szaknyelv szinonimájaként jelenik meg a nyelvészeti és a tudományos szakirodalomban. Jelentéséhez az első alapjelentésen kívül később főként a mesterséges nyelv fogalma társult, de ma már további jelentések is kapcsolódnak hozzá. Műnyelvünk vagy szaknyelvünk sok szállal kapcsolódik a nyelvújításhoz, illetve a reformkori magyar tudományos élet fórumainak megteremtéséhez. Bár megállapítható, hogy a magyar műnyelv megteremtéséhez számtalan, már a korábbi századokban megszülető kezdeményezés és mű kapcsolható, és a klasszikus nyelvújítás korát megelőző XVIII. századvégi nyelvfilozófiai és tudományos művek adják az alapokat a XIX. századi felvirágzásához. A XIX. század történelmi hullámzásai több periódust mutatnak műnyelvtörténetünkben: a reformkori fellendülést, az abszolutizmus évei alatti tévutakat, a kiegyezés után az újabb eszmélést, majd az újortológia harcaiban és ellenküzdelmeiben egy kitisztulási és teljes felépülési folyamatot. Megjegyezhető, hogy szórványszerűen a XIX. század második felében már a szaknyelv fogalom is megjelenik, de a műnyelv fogalmat egészen a XX. század közepéig nem tudta széles körben felváltani. A XX. század második felében aztán a műnyelv, szaknyelv fogalom mellett újabb – részben kísérleti vagy közelítő – fogalmak is megjelentek úgy, mint technolektus, szociolektus, csoportnyelv, tudományos nyelv.

Kulcsszavak: tudománytörténet, szaknyelvtörténet, fogalomhasználat, nyelvújítás, nyelvfejlesztés

Szabó Csilla

Szakfordítói és tolmácskompetenciák a digitális korban: tech-guruk előnyben?

Az előadás az elmúlt szűk egy évtized kompetenciamodelljei és iparági felmérései (EMT 2017, eTransFair 2018, Tekom 2018, CIUTI 2018, ELIS 2023) alapján áttekinti azokat a főbb kompetenciákat és puha készségeket, amelyek nélkül a mai modern kor szakfordítói és tolmácsai nem tudnának helyt állni a piacon. Külön is megvizsgálja a technológiai kompetencia területét, és bemutatja azokat a digitális IKT, illetve MI-eszközöket, amelyek ismerete és használata lépéselőnyhöz juttathatja a korral haladni képes nyelvi közvetítőket.

Beszámol továbbá arról a 2023 őszén végzett kvalitatív és kvantitatív kutatási elemeket is felvonultató, a 2023-as TDK-ra készített empirikus kutatásról, amely a magyar tolmácsok körében ismert és alkalmazott mesterséges intelligencia-alapú eszközöket vizsgálta, majd megfogalmaz néhány tanácsot és tanulságot a szabadúszó nyelvi közvetítők és képzőintézmények számára egyaránt.

Kulcsszavak: kompetenciák, kompetenciamodellek, puha készségek, tolmácsolás, mesterséges intelligencia

Szalai-Szolcsányi Judit – Hegedűs Anita – Eklics Kata

A klinikai kommunikáció fejlesztésének eszközei: empátia térkép és empátia skála

Az empátia szerepe a betegközpontú ellátásban kiemelt jelentőségű. Az egészségügyi szakemberek és az orvostanhallgatók empátia szintje azonban jelenleg nem optimális. Az 'Empatikus és asszertív kommunikáció a klinikai gyakorlatban' kurzus célja, hogy az empatikus kommunikáció fejlesztésével az empátia szintje optimálissá válhasson az orvostanhallgatók körében. Az empátia térkép egy olyan eszköz, amely segít megérteni egy másik személy nézőpontját. A vizsgálat résztvevői harmad, negyed, ötödéves orvostanhallgatók. Az 'Empatikus és asszertív kommunikáció a klinikai gyakorlatban' című kurzus keretében az orvostanhallgatók olyan orvosi eseteket kaptak, melyben a beteg ellenállt, és a meggyőzés folyamata során az empatikus kommunikációt alkalmazva próbálták közös döntéshozatalra jutni a beteggel. Az orvostanhallgatók kommunikációs készségfejlesztő képzésének részeként mértük fel az empátia térkép alkalmazhatóságát és hasznosságát. Az orvos-beteg szituációk értékelésének fő eleme, hogy az orvostanhallgatók visszajelzést kapjanak a betegtől, ehhez az empátia skála (PPIQ) online kérdőívet alkalmaztunk. Az empátia térkép elősegítette, hogy az orvostanhallgatók jobban megértsék a beteget a párbeszéd során. A betegek által kitöltött kérdőívben a legmagasabb pontokkal az orvos értékelésben a nyugodtság, érthető információk adása, tisztelet, figyelmes meghallgatás, bátorítás, és a közös döntéshozatal megszületése szempontokat értékelték. Az empátia térkép segítségével a hallgatók jobban tudnak fókuszálni a betegre, viszont további kutatások szükségesek, hogy milyen mértékben növelik az empatikus készségeiket.

Kulcsszavak: empátia térkép, empatikus kommunikáció, meggyőzés, szimulációs orvos-beteg szituáció, beteg visszajelzés

Szekrényesné Rádi Éva Ágota

A kulturális identitás percepcióval és kognícióval kapcsolatos háttere és nyelvi vonatkozásai

Az előadás az interkulturális kommunikáció tárgykörét az identitás szempontjából közelíti meg. A szakirodalom szerint a 10 éves koruntól jelentkező önazonosságtudatunk változó, dinamikus jelenség, ugyanakkor elválaszthatatlan a saját közösségünk értékeitől, mert az énfelfogásunk a társadalmi identitásunk keretein belül bontakozik ki. A szakirodalmi eredmények szerint ebben a társadalmi identításban olyan jelentős kohézió működhet, hogy az identitás csoportindividualitásként is értelmezhető. Egyúttal ez azt is jelenti, hogy a kulturális identitás fogalmához a társadalmi identitáson keresztül jutunk el. Ebből kiindulva az előadás számos példával szemléltetve a következő kérdéseket tárgyalja: milyen hatással vannak a kulturális gyökereink a percepciókra pl. az idő észlelése; mi a kultúrától függő észlelés oka; hogyan jutunk a tudáshoz a szubjektív észlelés ellenére; mi a különbség az észlelték kultúraspecifikus ismeretté történő átalakítása és az analógiák, kognitív sémák alapján történő ismeretszerzés között; milyen szerepet játszik az emlékezet a sémaképzésben; mely kognitív sémákkal erősíthetjük az identitásunkat; hogyan tükröződhet a kulturális identitás a nyelvben, a nyelvhasználatban; A téma interdiszciplináris jellege holisztikus perspektívát nyújt az idegen nyelv tanulásához és tanításához is.

Kulcsszavak: identitás, percepció, kogníció, kultúra, séma

Szigetváry Nóra

Egy kutatás margójára: A startup vállalkozások terminológiája francia nyelvű internetes glosszáriumban

Az angol nyelv hatását öt nyelv startup glosszáriumaiban vizsgáló terminológiai kutatás francia sajátosságaira szeretnék rávilágítani. Előadásomban bemutatnám a francia glosszáriumokat, illetve azt, hogy melyek azok az angol nyelv hatását mutató terminus alkotási módok, amelyek a vizsgált francia nyelvű glosszáriumban megjelennek, és milyen sajátosságokkal rendelkeznek a többi négy vizsgált nyelvhez képest. Kiemelnék egy-két érdekességet az angol nyelvnek a francia terminusokra gyakorolt hatásaival foglalkozó francia nyelvű szakirodalomból, például beszélnék a francia nyelv megőrzését célzó francia és kanadai nyelvpolitikáról (pl. Toubon törvény). A többi vizsgált nyelvhez hasonlóan a terminusok jó részének nincs célnyelvi megfelelője. Azonban az angol nyelv hatása a franciára túlmutat a forrásnyelv és célnyelv viszonyán. A francia nyelv némely esetben újra értelmezi és leutánozza az angol terminusokat. A kutatások azt mutatják, hogy az angol második nyelvvé lépett elő Franciaországban.

Kulcsszavak: francia, startup, terminológia, internetes glosszárium, anglicizmus, français

A telehealth egészségügyi alkalmazása és bevonásának lehetőségei a szaknyelvi kurzuson

Korunk újabb globális kihívásainak és az információtechnológiai eszközök használata iránti megnövekedett igénynek köszönhetően az egészségügyben is egyre gyakrabban merülnek fel az internetalapú eszközök gyakorlati alkalmazásának kérdései és lehetséges módjai. (Bouamran et al. 2021, Girasek et al. 2023) A különböző, a telemedicinát segíteni hivatott platformok és programok száma egyre nő, azonban kevésbé láthatunk rá alkalmazhatóságukra és a mindennapi egészségügyi ellátásban betöltött szerepükre. Kutatásunkban arra vállalkoztunk, hogy különböző egészségügyi területek dolgozói (klinikumban dolgozó logopédusok és beszédterapeuták; gyógytornászok) körében kérdőíves felméréssel mérjük fel a telemedicina elterjedtségét és használatának módját, külön kérdést szentelve annak, hogy milyen készségek járulhatnak hozzá a telemedicina eredményesebb alkalmazásához. Mint a kutatási eredményekből többek között kitűnt, a telemedicina megítélése, használata és az általa nyújtott ellátás minősége nem konzisztens, melynek egyik eredője lehet, hogy gyors evolválódásával nehezen tartható a lépés például a hatékony képzések vagy az eligazodást segítő irányelvek gyakorlati megvalósulása terén. (Coleman, 2020) Ennek mentén jutottunk arra a következtetésre, hogy a telemedicina témáját a hallgatók szaknyelvi képzésének egyes kurzusain is érdemes lehet bevonni, kitérve például az ITK eszközök használatára és az aközben felmerülő problémák megoldását célzó kifejezésekre, a szakember-páciens virtuális kommunikációra vagy a minőségi telemedicina egyes példáira. Az erre vonatkozó tananyagrészt készítését hang-, beszéd- és nyelésterapeuta (33 fő) és gyógytornász (38 fő) hallgatók körében végzett kérdőíves kutatás, valamint szimulált beteggel (Jámbor et al. 2021, Halász et al., 2021, Mány et al., 2022) folytatott online konzultációik Alrite program által átírt elemzése (Harvey&Svenja 2012, Kránicz et al., 2022) segíti.

Kulcsszavak: telehealth, telemedicina, egészségügy, szaknyelv, szimulált beteg

Gabriella Ürmösné Simon – Nóra Barnucz – Dalma Lilla Dominek

How the flow is reflected in the seminars of law enforcement students with the application of the AR and ICT devices?

In 2021 the Department of Foreign Languages for Specific Purposes was awarded the 1st place for the Innovative Department, initiated by the Creative Learning Programme. One of the innovative features of the teachers at the Department highlights that ICT supported seminars are focused on the teaching process highly motivating for students (Ürmösné et al. 2022). The aim is to propose what elements are indispensable to make the flow experience visible in higher education, and thus, to implement the flow-based pedagogical model. Students are expected to be able to constantly be attentive, independent and creative (Dominek 2021b). Our research confirms that students enjoy the digital environment, because they are challenged to think, problem-solve, and collaborate, thereby they develop their competences and creativity (Dunleavy & Dede 2014; Barnucz 2022). In order to enhance the students' flow status and knowledge, a pilot research was launched to test the use of Augmented Reality and the HY-DE model (Dani 2014). The research was conducted in the framework of English for law enforcement in the academic year of 2022/2023. At the end of the test seminars, a Flow Status

Questionnaire was filled in by the students and their vocabulary knowledge was tested with a self-made test.

It is assumed that the use of digital technology in the classroom can have a positive effect on the development of the students' motivation and language skills. According to the initial results, there is a significant difference between the study and the control group, which means that students in the study group experienced learning the material as enjoyable challenge when the tools were used, as proven by the results of the post-tests.

Keywords: English for law enforcement, flow, digital pedagogy, creativity, augmented reality, HY-DE model

Varga Éva Katalin – Mágocsi Nyina Betűszavak a mai orosz banki és orvosi szaknyelvben

A betűszó a mozaikszó egyik típusa. Bár az orosz nyelvben már a 20. század elejétől gyakori volt a kompresszív szóalkotásnak ez a módja, napjainkban a szaknyelvekben különösen produktív eszközzé vált. Ennek legfőbb oka a szaknyelvi kommunikáció gyorsítására és egyértelműsítésére, a nyelvi gazdaságosságra való törekvés és a nemzetközi standardokhoz való igazodás. Előadásunkban az orosz banki és orvosi szaknyelv betűszavaival foglalkozunk. Vizsgálatunk korpusza egy oroszországi bank 2021-es éves jelentése, valamint Szentpétervár 2020 áprilisában a koronavírus-járvány elleni védekezés céljából kiadott módszertani ajánlásai. A két dokumentumból manuálisan kigyűjtött betűszavakat típusuk, eredetük és fogalmi csoportjaik szempontjából osztályozzuk. Elemzésünk során megállapítottuk, hogy mindkét szaknyelvben elsősorban az intézmények nevéből keletkezett betűszók orosz eredetűek. A betűszavak főbb fogalmi csoportjait a banki nyelvben a különböző banki műveletek, az orvosi nyelvben a betegségek, állapotok, illetve eljárások, vizsgálati módszerek nevei jelentik. Az orvosi nyelvben leggyakrabban többszavas angol (ritkábban latin) terminusok tükörfordításaiból keletkeznek, azonban újabban megjelentek köztük a latin betűs írásmódú angol betűszavak is. Ez a tendencia a banki szaknyelvben már korábban is megfigyelhető volt. Kulcsszavak: betűszók, banki szaknyelv, orvosi szaknyelv, kompresszív szóalkotás, tükörfordítás

Varga Éva Katalin – Végh András – Fogarasi Katalin – Takács Péter István – Barta Andrea

Mi a szembeötlő egy szemészeti leleten?

Előadásunkban a Semmelweis Egyetem Szemészeti Klinikáján gyűjtött 100 db anonimizált lelet (ambuláns lap és zárójelentés) műfaji, stilisztikai és terminológiai elemzésének eredményeit mutatjuk be. A szemészet szakterületének dokumentációja számos tekintetben eltér más orvosi diszciplínák dokumentációs szokásaitól, és kevésbé ismert a terminológiája. A dokumentumok egyes szerkezeti egységei alműfajokat jelenítenek meg az ambuláns lap vagy zárójelentés műfaján belül. A dokumentumokat a Sketch Engine korpuszlekérdező rendszerben szerkezeti egységenként alkorpuszokba rendeztük, és gyakorisági vizsgálatot végeztünk, valamint elemeztük a kulcsszavakat és a bi- és trigramokat, majd pedig manuális terminológiai vizsgálatot végeztünk. Előadásunk célja elsősorban e műfajok és alműfajok szakterület-specifikus változatainak terminológiai, szövegtani és stilisztikai szempontú bemutatása. A szemészeti leletek strukturális szempontból is eltérnek az ambuláns lap és zárójelentés többi

szakterületein használt formájától: általános és szemészeti anamnézis is van benne, valamint a státuszt a látásvizsgálat eredménye előzi meg.

Számos szakterület-specifikus terminust és rövidítést találtunk, amelyek között vegyesen szerepelt latin, angol és magyar szakkifejezések esetenként akár párhuzamos használata is. Kimutattunk olyan szaknyelvi frazémákat, amelyek lexikai szempontból is egyediek, és amelyek leírása megkönnyítheti más szakorvosok számára a szemészeti dokumentáció könnyebb megértését, valamint rezidens orvosok dokumentációs készségeinek fejlesztését.

Kulcsszavak: szemészet, klinikai dokumentumok, orvosi terminológia, szaknyelvi frazémák, rövidítések

Vértes Judit – Simon Gábor – Patonai Zoltán – Fogarasi Katalin

Hallgatók által készített sérülésleírások és gyakorló orvosok által írt látletelek multidiszciplináris összehasonlító vizsgálatának eredményei

Az egészségügyi dokumentáció vezetéséről a 1997 évi CLIV. törvény rendelkezik. Az orvostanhallgatók azonban külön ilyen irányú képzésben nem részesülnek, többnyire a gyakorlataik során, vagy az egyetem elvégzését követően az adott szakterület elvárásainak megfelelően alakítják ki „dokumentációs szokásaikat”. Kivételt képez a sérülések leírása és a látletelek készítése, hiszen ezekről az elsajátított készségekről a negyed évfolyamos hallgatóknak a Pécsi Tudományegyetem Általános Orvostudományi Karán az igazságügyi orvostan tantárgy keretein belül írásban kell számot adniuk. A mindennapi gyakorlatban a sérülések leírásának kiemelt jelentősége van, hiszen nem csupán a betegellátást rögzítő ambuláns lap része, hanem bizonyos esetekben az ellátási lap tartalma alapján készült látletel egyik fontos elemét is képezi. A látletel pedig a bíróságon bizonyítéknak tekinthető, így részletessége kiemelt jelentőséggel bír. Előadásunkban arra a kérdésre keressük a választ, hogy van-e különbség a hallgatók és a gyakorló orvosok által készített látletelek részletességében, a sérülésjellemzőket leíró terminusokban. A PTE ÁOK Igazságügyi Orvostani Intézetében negyedéves orvostanhallgatók által készített sérülésleírásokat, és a PTE KK Sürgősségi Betegellátó Osztályán készült látleteleket vizsgáltunk. Kutatásunkhoz a lágyrészsérülések leírását vettük figyelembe. Összesen 174 hallgató sérülésleírását elemeztük, melyekben 241 lágyrészsérülést találtunk. A sürgősségi ellátásban 98 látletetet vizsgáltunk meg, melyekben 282 sérülést írtak le; ezek közül 161 volt lágyrészsérülés. A hallgatók a sérülésjellemzők leírására a tankönyvben található kifejezéseket használták, míg a gyakorló orvosok ezektől többnyire eltértek. A hallgatók sérülésleírásai részletesebbnek bizonyultak, mint a gyakorló orvosoké. Statisztikai eredményeink alapján megállapítható, hogy a hallgatók célzott dokumentációs képzése javíthatja a látletelek minőségét, amennyiben gyakorló orvosként szinten tartják ismereteiket.

Kulcsszavak: látletel, oktatás, sérülésleírás, sérülésjellemzők, sürgősségi ellátás

A XXIII. SZOKOE Konferencián előadók névsora

Ssz.	Név	E-mail cím
1.	Adorján Mária	adorjan.maria@kre.hu
2.	Angelika Szuba-Zienko	angelika.szuba-zienko@uj.edu.pl
3.	Asztalos Réka	asztalos.reka@uni-bge.hu
4.	Baditzné Pálvolgyi Kata	b.palvolgyi.kata@btk.elte.hu
5.	Balogh Dorka	balogh.dorka@jak.ppke.hu
6.	Bánhegyi Mátyás	banhegyi.matyas@uni-bge.hu
7.	Bellók Bernadett	detti.bellok@gmail.com
8.	Bereczky Klára	bereczky.klara@uni-bge.hu
9.	Biró Alexa	alexbiro99@gmail.com
10.	Bódi Zoltán	bodi.zoltan@gmail.com
11.	Császár Judit	judit.csaszar@gmail.com
12.	Cseppentő Krisztina	cseppentokrisztina@gmail.com
13.	Dobos Csilla	doboscilla52@gmail.com
14.	Egyed Csilla	csilla.egyed@aok.pte.hu
15.	Eklics Kata	kata.eklics@aok.pte.hu
16.	Fajt Balázs	fajt.balazs@uni-bge.hu
17.	Fazekas Klára	pethea2012@gmail.com
18.	Fischer Márta	fischer.marta@gtk.bme.hu
19.	Furka Ildikó Zsuzsanna	furka.ildiko.zsuzsanna@gtk.bme.hu
20.	Gyenes Gábor	gyenesg98@gmail.com
21.	Gyórfi Annamária	gyannamari2@gmail.com
22.	Hambuch Anikó	hambucha@gmail.com
23.	Hamsovszki Szvetlana	hamsovszki.szvetlana@uni-bge.hu
24.	Hegedűs Anita	anita.hegedus@aok.pte.hu
25.	Horváth Ágnes	agnes.horvathofficial@gmail.com
26.	Huszár Erika	huszar.erika@uni-bge.hu
27.	Ittész Dániel	ittzes.daniel@semmelweis.hu
28.	Kiss Katalin	kiss.katalin@uni-bge.hu
29.	Kovács Tímea	kovacs.timea.phd@gmail.com
30.	Kövér Péter	kover.peter@uni-bge.hu
31.	Kránicz Rita	rita.kranicz@aok.pte.hu
32.	Krisár Csilla Mária	csillamaria@gmail.com
33.	Krommer Zoltán	zoltan.krommer@aok.pte.hu
34.	Kruták Anita	krutak.anita.olga@med.u-szeged.hu
35.	Kurdiné Molnár Eszter	eszter.molnar@aok.pte.hu
36.	Lakatos-Báldy Zsuzsanna	zszsnlakatos@gmail.com
37.	Lukács András	lukacs.andras@uni-bge.hu
38.	Mány Dániel	many.daniel.se@gmail.com
39.	Marshall Barbara	boprics@gmail.com
40.	Marthy Annamária	annmarthy@yahoo.com
41.	Mátyás Judit	matyas@ktk.pte.hu
42.	Nagy Gabriella	gabriella.nagy@aok.pte.hu
43.	Nagy Renáta	renata.nagy@aok.pte.hu
44.	Nagyné Bodnár Klára	bodnar.klara@econ.unideb.hu
45.	Pálinkás Magdolna	palinkasmagdi@gmail.com

46.	Putz Mónika	dr.putz.monika@gmail.com
47.	Rádi Éva	radieva529@freemail.hu
48.	Rodek Begella Annamária	begella.annamaria@gmail.com
49.	Sándor Eszter	eszter.sandor11@gmail.com
50.	Sirokmány Viktória	sirokmanyv@gmail.com
51.	Skadra Margit	skadramargit@gmail.com
52.	Sturcz Zoltán	sturcz.z@eik.bme.hu
53.	Szabó Csilla	szabo.csilla@gtk.bme.hu
54.	Szalai-Szolcsányi Judit	judit.szolcsanyi@aok.pte.hu
55.	Szigetváry Nóra	szigetvary.nora@uni-bge.hu
56.	Takács Tímea	takacs.timea@semmelweis-univ.hu
57.	Ürmösné Simon Gabriella	simon.gabriella@uni-nke.hu
58.	Varga Éva Katalin	vekati@gmail.com
59.	Vértés Judit	vertesjudit@gmail.com